

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

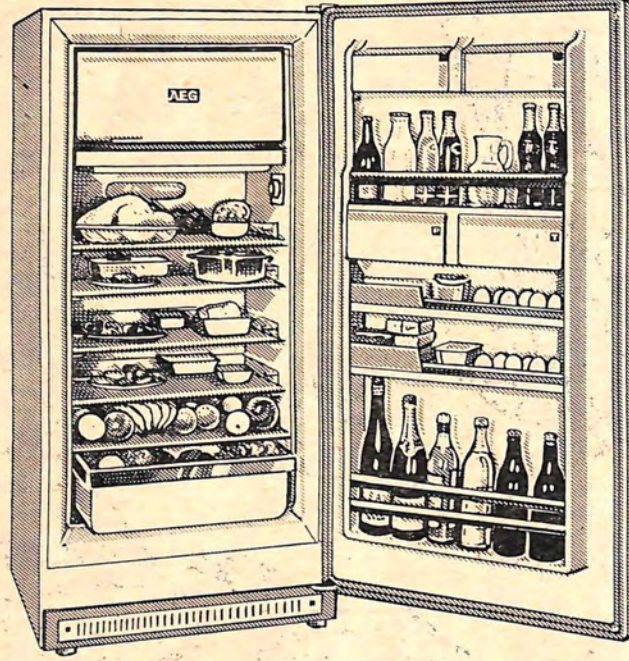
Akbalık

Bu sayı
renkli
ilâveli

«Biri yer, biri bakar...»

Dostça bir tavsiye:

emayeden şaşmayınız!

Ve tabii AEG'den

Çünkü emaye daha iletkendir. Daha iyi, daha çabuk soğutur. Kolay temizlenir; koku yapmaz. En üstün emaye yekpâre olanıdır. Ve AEG'lerin iç gövdeleri yekpâre emayedir. Ek yerleri yoktur. Bembeyazdır.

AEG'lerin bir diğer üstünlüğü de soğutma sisteminden gelir. AEG'lerde yiyecekleriniz katılaşmadan, tabii lezzetleri bozulmadan soğutulup muhafaza edilir.

Bir buzdolabı alırken emaye olmasına dikkat ediniz. Ve unutmayınız ki AEG'nin tam sekiz modeli emayedir. Piyasadaki büyük küçük hiçbir marka, bu alanda AEG ile boy ölçüşemez.

En üstün soğuk

AEG'de

AKBABA

Yıl: 47 Cilt: 16 Sayı: 20 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 7 Mayıs 1969

AP. - CHP. KOALİSYONU!

ÇOKTANBERİ fısıltı gazetesinin dilinde dolaşan bir söylenti, en sonunda piyasaya çıktı, ve ciddi gazetelerin birinci sayfalarında önemle yer buldu. Basınının yazdığına bakılırsa, Amerika, seçimlerden sonra Türkiye'de AP. - CHP. koalisyonu istiyormuş...

Çünkü ülkemizin iktisadi durumu «feci» ve «umutsuz» imiş. Gerçi seçimlerde Adalet Partisi kazanacakmış ama, seçimlerden sonra doğacak ekonomik buhran, bir «askeri darbeye» yol açarmış.

Öyleyse bu gidişi engellemek için ne yapmalı?

Amerikalı dostlarımız bu soruya bir cevap veriyorlar:

— Tek çıkar yol, AP. - CHP. ortaklığıdır!

Doğrusu Amerikalı dostlarımızın bizi bizden fazla düşünmelerine artık hepimiz hayret etmeye başladık. Hani insanın Mister Sam'a soracağı geliyor:

— Be birader! sen bunları nereden biliyorsun?

Ama ya Mister Sam gözünü kırıp:

— Nasıl bilmem a dostum!.. Nasrettin Hoca, üstüne bindiği dalı kesen adamın düşeceğini nasıl bilmişse, ben de öylece iktisadi durumun umutsuz olduğunu biliyorum.. der ise ne yaparız?

Bir kere iktisadi durumun «feci» ve «umutsuz» olduğunu bilmek için ne bilgin, ne uzman, ne kâhin olmak zorundayız. Şöyle çarşıya çıkıp fiyat etiketlerine baktık mı.. tamam. Dış ve iç borçlarımızın toplamına baktık mı.. tamam. İthalât ile ihracatın yıllık farkına baktık mı.. tamam.

Bir ülkede fiyatlar durmadan artarsa, ithalât çoğalıp ihracat yerinde sayarsa, borçların topla-

nu elli milyarı aşarsa, dövizler de sıfır tüketirse, o ülkede iktisadi durum elbette «umutsuz» olur.

Peki.. ne yapalım?

Gelsin AP. - CHP. ortaklığı iktidara! Sonra?

Bir koltukta Demirel, bir koltukta İsmet Paşa, bir koltukta Faruk Sükan, bir koltukta Bülent Ecevit...

Hani insan böyle bir rüya görse gülmekten katılır.

Bu koalisyon mu kurtarır Türkiye'yi feci ve umutsuz durumdan?

Adalet Partisi ile Halk Partisi koalisyonu nasıl yürür ki?

Ecevit, toprak reformunu gerçekleştireceği der..

Demirel, dağıtılacak toprak yok, der.

Ecevit, yeraltı ve yeryüzü ser-vetlerimizi millileştireceğiz, der..

Demirel, yabancı kumpanyalar madenlerimizi işletsin, der.

Ecevit, dış ticaret kooperatifleşmeli, der..

Demirel, olduğu gibi kalmalı, der.

Ecevit, yabancı sigara fabrikası açılmasın, der..

Demirel, açacağız, der.

Ecevit, Amerika'yla ikili anlaşmaları milli çıkarlarımıza göre düzenlemeliyiz, der..

Demirel, Amerika'nın Türkiye'deki varlığından şikâyetçi değiliz, der.

Ecevit, aracıyı tefeciye ortadan kaldırmalıyız, der..

Demirel, aracı tefeci teşkilatlanmamış kredi piyasasıdır, der.

Ecevit, sömürücü yabancı sermayeye karşıyız, der..

Demirel, yabancı sermaye düşmanlarına karşıyız, der.

Ecevit, dini siyasete âlet ediyorlar, der..

Demirel, Allahın izniyle seçimleri kazanacağız, der.

Ecevit, petrol millileştirilmeli, der..

Demirel, öyle şey olmaz, der.

Böylece birbirinin zıddı şeyler söyleyerek zıt kardeş kesilmiş iki politikacı, Amerika'nın isteği üzerine iktidar koltuklarını paylaşacaklar...

Peki.. sonra?

Sonra İsmet Paşa, Demirel, Mehmet Turgut, Bülent Ecevit yanyana ve kolkola bir hâtırâ resmi çektirirler ve altına da yazılır:

— Halk Partisinin cenaze namazı hâtırâsıdır.

Amerikalı dostlar, Washington uzmanları ne söylerlerse söylesinler, bundan sonra AP. - CHP. koalisyonu memleketi kurtarmaz, ama Halk Partisini batırır. Türkiye'ye partilerin ortaklığı değil, ana dâvalarımızın bir an önce ele alınması, reformların bir an önce gerçekleşmesi şifa verici ilaç olabilir.

Ortanın solunu AP. koalisyonunda eritmek, ameliyat gerekli hastaya bir bardak soğuk su içirmek gibidir.

AKBABA

Az kaldı

Gazetelerden birinin okuyucu mektuplarına ayırdığı köşesinden Nazillili bir vatandaşımız soruyor. «Ne zaman vatandaş olacağız?»

Biraz daha sık dişini hemşerim. Az kaldı. Tanrı sağlık verirse bu yılın Haziranı ile genel seçimlerin yapılacağı Ekim ayları arasında bir kere daha vatandaş olacağız, sonuçlar belli olur olmaz yine kaderimizle başbaşa kalacağız.

Hâtin vatandaş olmakta değil, vatandaşlığın tadını çıkarmaktadır. Gözümlüti alalım, tetikte duralım, dört yıldı bir gelen bu fırsatı kaçırmayalım.

FRANSA, DE GAULLE'E «HAYIR» DEDİ. — GAZETELER —

Yazısız

Sonrası malûm

İnönü ile Demirel arasında devam eden söz düellosuyla ilişkin görüşlerini açıklayan Bölükbaşı, «Siyasi balayı bitti» demiş.

Gerçekten bittiyse, yakında alışılmış yaşantıya başlayacaklar demektir. Önce geçim sıkıntısından huzursuzluk doğacak, sonra birbirlerinin en küçük hataları kavgâ konusu olacak, araya eş dost girecek, kayınpeder kayınavalide geçimsizliği duyacak ve belki de bir evlilik böylece son bulacak.

Politikânın girdisini çıktısını pek bilmiyorsak da, ülkemizdeki boşanmaları görüyoruz.

Partinin Yumurtaları

MUZAFFER İZGÜ

ÇOK sevgili arkadaşım Ecevit, Memleketin büyük büyük gazatalarında, büyük büyük ilanlarınıza görünce, inanınız ki içimiz cızzadak cızzadı. Ki, ne cızzlama! Bizim gosgocaman partimiz kalksın da milletten para istesin ha! Hemi de hesap numorusu sudur, paramızı buraya yollayın, bize yardım elinizi uzadı diyerekden... Tıpkısı sanki gocaşı ölüp çocuğu çocuğu perişan galmış, onbeş senesini doldurmamış memurlar gibi... Nirden bilyon diyecen, biliriz; bizim kövün Hasan isminde bir örgetmeni vardı. Adam, ondört yıl on aynı doldurmuştu da, hökümatın emekleme sandığı, yoo olmaz, bu Hasan efendi dişini sıkıp da iki ay daha yaşasaydı, o zaman çocuğuna emekleme emekleme parası verirdim, dedi. Hos Hasan efendinin çocukları da perişan olmadılar ya, şindi biri çoban oldu dağda, biri kömürü oldu ormanda, biri gacıklığı atıldı hudutta, en ufakları da bir büyüğünen gondura boyacılarına atıldı, gasabada...

Neyse, Ecevit arkadaşım, bizim kövün hepisi olmasa bile, bi çoğunluğu sizin partidendir. Bildik bileli sizin partiye rey attığımızdan mıdır nedir, bizde yalnız eyllülden eyllüle şöyle bir ay geçinecek kadar para olur. Ondan sona para hak getire! Gideriz bizim kövün gomsusu Dikili'ye, oranın bir ağası vardır Halil ağa diyerekten, açarız ona avucumuzu. Yâni demem şu ki, gazatada sizin ilanınızı okuyunca tüm kövli muhdarın başanlığında keselere davrandık, kimimiz iki yımırta goydu orta yere, kimimiz bi gara tavuk, kimimiz bi tas bulgur... Gattık bunları deştiman Gılguyruk Bekir'in heybesine...

«Ula Gılguyruk Bekir, dedik, götür şunları gasabaya, bi güzel fiyata okut, bilhvon geliri bizim partimizin» dedik.

Bu Gılguyruk Bekir dangalak mı dangalakdır. Getmiş gasabaya, gurulmuş bazanın orta yerine:

«Hadi ha, Halk Partisinin yımurtası burda ha; Halk Partisinin tavuğu burda ha, Halk Partisinin bulguru

burda ha!» diyerekten ünemiş durmuş. Partisini çok seven gasabalılara, yımurtanın denesini elli guraşdan, iki gara tavuğu denesi yirmi liradan, bulgurun fincanını da intika diyerekten iki buçuk liradan satmasına rağmen yüz altmış lira parayan çıkıp gelince, hem sevindik, hem de üzüldük... Üzüldük, Gılguyruk Bekir'nen garşı tarafinkiler dalga geçmişler:

«Ula bu yımurtaları sizin parti mi gunnadı?» demişler.

Gerçi Gılguyruk cevaplarını yetiştirip:

«Bizim parti sizin tavuklarınıza gunnatırdı» demiş amma, ne de olsa üzüldük... Ardından sevindik, yüz altmış lira az bi para deel, bizim köv yeri için.

Ondan sona muhdar Deli Veli, Azalar, kövün gayfesinde toplanmış. Deli Veli, dedi ki:

«Arkadaşlar, dedi, şindi biz bu parayı nakdiye olarak gönderirsek, iki gün içinde yirler, gene elde avuçda bişiy galmaz. Gelin en eyisi biz bunnan, üç kilo duz, beş kilo mercimek, sekiz kilo şeker, beş metre gaput, beş metre pazen donnuk, beş metre pazen işlik, iki şişe gazyığı, dört kalep yorgan ipleği alıp gönderelim genel merkeze!» dedi.

O zaman azadan Öküz Osman:

«Ula deli pozuk, dedi, gaz almak için, don almak için istemiyorlar ki bu parayı bizden; seğim purpugandası yapmak için istiyorlar...»

Lâfın burasında Gavaksızların Recep:

«Ula Öküz emmi, dedi, yoğunam partiye rey verelim diyerekten bu paraları geri bize mi dağıtacaklar? Yok öyle bişeyse, bu 160 lirayı şindiden aramızda üleşelim. Sonam bi mektup yazalım Ecevit'e, arkadaşım diyelim, biz alacağımızı peşinen aldık, siz bizim için heç bi zahmet emeyin ve de meraklanmayın ki reyimiz rey!»

Öküz Osman emmi o zaman öle bi gızdı ki ona:

«Ula namıssız, dedi, zaten senin feylin her zaman pozuktur. Ula bi-

zim parti böle bişeye heç tenezzül eder mi a dangalak?»

«Yahu emmi fikrimi söyledim.»

«Ederim ula senin fikrine ha!»

Sonunda parayı Angara'daki adrese postalamıya garar verdik. Şindilik para yolda... Gelgelelim bu konu üzerinde bizim kövde dört toplantı daha yaptık...

Ecevit arkadaşım, çok bi parlak fikirlerin hemi cereyan ettiği, hem de konuşulup gararlara varıldığı toplantılardan bu çok parlak tekliflerin tarafınıza benim tarafımdan iletilmesine memur ediliğim için, çekinmeden yazıyorum...

Gardaşım Ecevit, biz düşündük daşındık ki, böyle 160 liralaran, 260 liralaran bu işler töbe mi töbe yörümmez! Partimize çoh bi büyük kazançlar sağlamlık ilâzım... Dedik ki, Paşa'mız tez elden türkü çığırması, Ecevit arkadaşımız da tez elden saz çalmasını örgensinler dedik... Şayet gerekirse, biz burdan Kör Âşığı Angara'ya meccanen yollayıp, bu işi üzerimize alalım dedik... Kör, çoh bi güzel uzun ve yanık havalar bildiğinden, bunları Paşa'mıza da tez elden örgetir dedik. Hele, «Gele gele geldik anam bu gara daşa — Hayatta yazılanlar gelirmiş başa» diyerekten bu uzun havası var ki Kör'ün, Paşam bi bunu örgense yeter! Senin elinde saz, Erim arkadaşımın elinde darbuka, Paşa'mızın elinde mikrofön... Bi melmeket turnesi, şu il senin, bu ilçe benim, şu il senin, bu gasaba benim, alimallah elinizin altın keseceğine şindiden inanıyoruz... Gerçi Feyzioğlu'nun partiden çıkması, bizim için şu anda çoh bi büyük gayıp ya, partilerin bu hâle düşeceğini heç bilseydi Paşam, Feyzioğlu'na yol verir miydi ki? Bi de Feyzioğlu olacaktı aranızda, dökdürecekti şöyle zilleren bi Gayseri havası... O zaman para yapışdırınların verdikleriyne bile rahat rahat dört seçime gir, çık... Sonam, tam Gülek arkadaşımızın da yokluğunun hissedildiği zaman... Hele bi o olacaktı, o zaman nidecen Türkiye'yi, rahat rahat Av-

rupa'lara, Amerika'lara turneye çıkacakdın! Gülek arkadaşım eski şanelar gibi bi uzun külah geçirecekti gafasına, bi de telli pullu elbise, çıkacakdı sahneye, tüm Avrupa milleti barmak ısıracaktı, bu ne güzel şohovcu diyerekden... Gerçi Gülek arkadaşımız töbe yörümüşesiz çalışmazdı amma, ossun, verirdiniz ağzını gapatacak kadar bi para avucuda...

Gardaşım Ecevit, bunları niden yazıyorum bilyon mu, ayağınızı denk alınız, işinizi çabuk dutasınız diye yazıyorum... Bizim kövde bi Astronot Memet diyerekden biri var. Gırıp çıkmadığı yer yokdur bu itin. Gençlerde bu gulağımıza fısladı. Yazacaksanız tez elden yazın, ellerini çabuk dutsunlar, diğer ufak partiler bu konuda faaliyete geçiyorlarmış diyerekden.

Duyduğumuza göre Feyzioğlu deve güleşleri tertip edecek, bu arada gendi de bazı milletvekili arkadaşlarıynan güleşecekmiş...

Mehmet Ali Aybar, horoz güleşleriynen yurt turnesine çıkacakmış. Çok yerde Aren'le gendi de dövüşeceklermiş...

Bölükbaşı'na gelince, daha şindiden faaliyete geçmiş, angajmanlarını yapmış, her şehirde bi gişiyne oranın meydanlığında garşılaşacakmış... Gendi konuşacakmış, adam konuşacakmış, gendi konuşacakmış, adam konuşacakmış, böylece bu iş bi konuşma yarış olacaktı. Yarışmada ne konuşursan konuşacakmışsın, yeter ki konuşacak kelime bulacakmışsın. Bu konuşmayı seyretmek de paralı olacaktı...

Yusuf Azizoglu'na gelince, benim paraya ihtiyacım yok. Param yok ama, malım var diyerekten etrafa çahm satıyomuş...

Birlik Partilliler ise, futbol müsabakaları düzenleyeceklermiş. Her maçtan önce de, «Ne sağcıyız, ne solcu, futbolcuyuz futbolcu» diyeceklermiş...

Galdı Alparslan Türkeş deel mi? O da, daha şindiden numaralarını çalışmaya başlamış. Desdur desdur, söylendiğine göre depeşi telde, ayakları havada her geçtiği yerde tel canbazlığı yapacakmış. Şindiden başlamış rahat rahat tel üstünde oynayıp, «Oy dingala dingala, atış de koydum mangala» türküsünü çığırma... Bi depe üsdü yörümeyi becerirse, hemen turnedeymiş...

İşte böyle Ecevit arkadaşım... Söylemedi demeyin, elinizi tez dutun...

Tüm kövli gözlerinizden öperiz...

Akılıçkar kövünden
Rıza Çatlakoğlu

Muzaffer İZGÜ

Deposu bizde

Afrika ülkeleri, bizden hafif silâh istiyormuş.

İstenecek yeri iyi seçmişler doğrusu. Mahmızı övmüş gibilerden olmayalım ama, bu konuda ünümüz dünyayı kapladı.

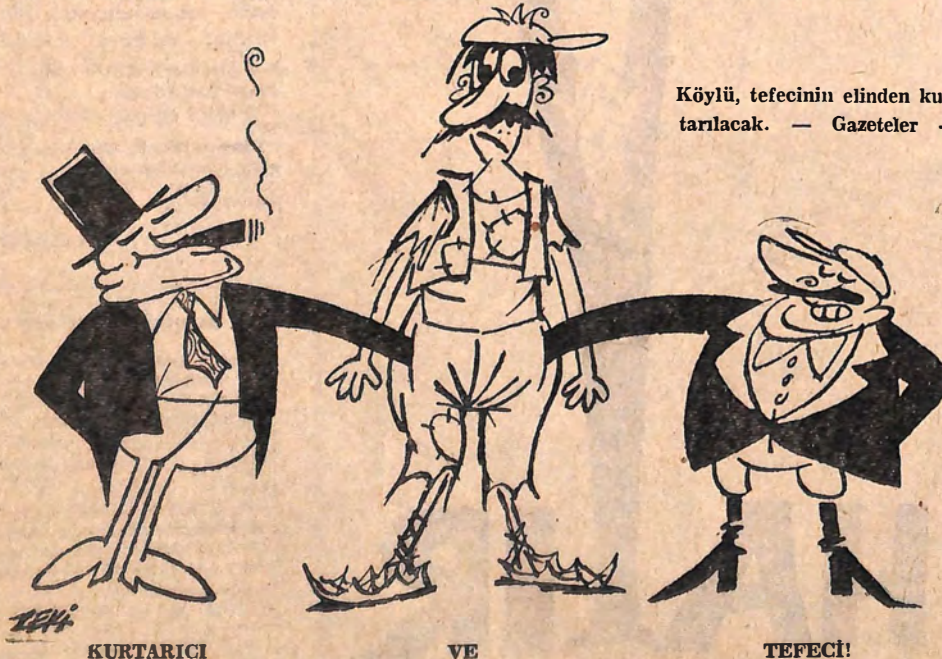
Hafif silâhlarımızı Almanya'ya gönderdik, ülkenin zabıta tarihindeki bütün rekorları yeniledik.

İsveç'e gönderdik, başka hiçbir milletin kıramıyacağı rekorlar elde ettik.

Hollanda'ya gönderdik, yüzümüzün aka ile birinci geldik.

Şimdi kulağımız kırıste, Avustralya'dan haber bekliyoruz. Her halde bugün, yarın oradan da ses çıkar.

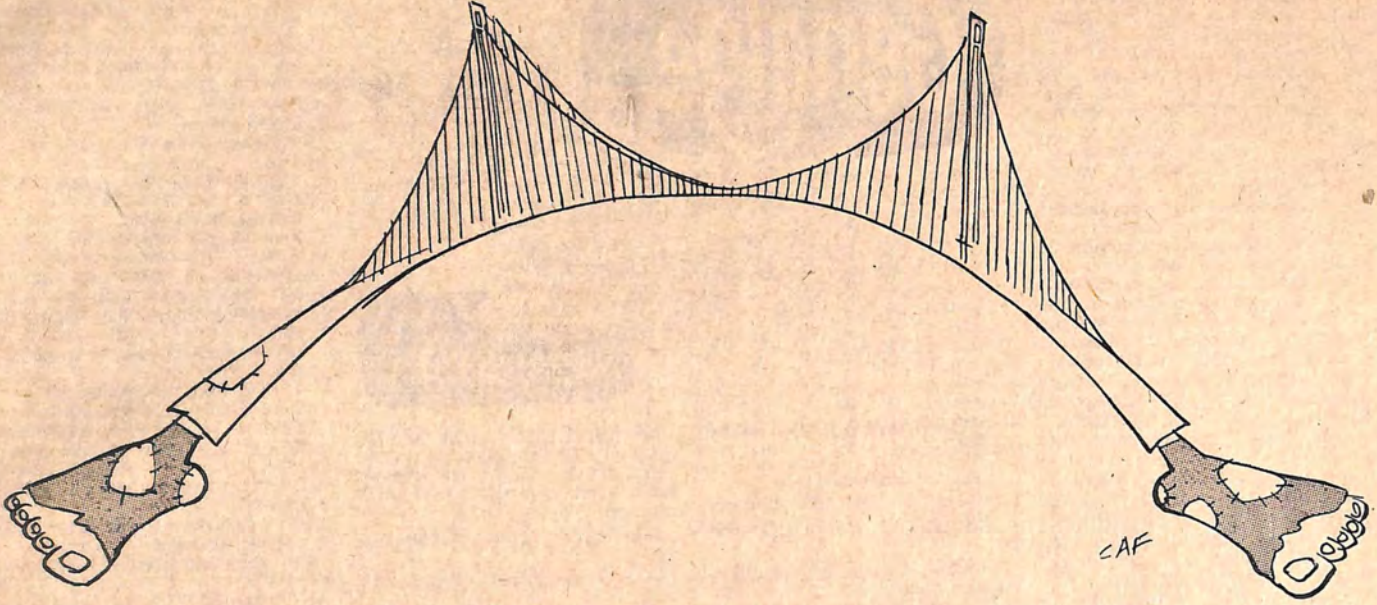
«Hafif silâh» dedikleri, olsa olsa muştâ, bıçak, tabanca... Ta lepte bulunan Afrika ülkelerine de işçi sevkine mi başlasak acaba?

KURTARICI

VE

TEFECİ!

ASMA KÖPRÜNÜN AYAKLARI!

KİMSENİN diniyle, mezhebiyle alay edilmez. Başkalarının başına belâ olmaya kalkmadıkça herkesin iç dünyasının düzeni kendi bileceği iş. Yine herkesin kendi bileceği işlerden biri de cinsiyet anlayışıdır. Başkalarını rahatsız etmedikçe her vatandaş dilediği kadar «açıklık» ya da «kapalılık» savunucusu olabilir.

Ama iki alandaki tutum arasında tutarsızlık belirdi mi, yani bir yandan sofî geçinirken öbür taraftan çamura yatıldı mı, o zaman hıve çanak tutuluyor demektir. Aristofanes'den Molière'ye, Nasreddin Hoca'dan Eşref'e kadar her çağın mizah ustaları amansızca iğnelemişlerdir o türlü ikdyüzlülüğü.

Günümüzün Türkiye'sinde o biçim riyakârlığın en göze batan örneklerinden biri sağcı pozundaki bazı gazetelerin din ticaretiyle seks ticaretini bir arada yürütme çabalarıdır.

Peygamber tefritleriyle şehvi gıdıklamaların karşılıklı say-falarda piyasaya sürülüşüne gülümseyen aydınlarımızdan çoğu bu maskaralığı bizim memlekete has bir «alaturka» madrabazlık sayarlar.

Oysa maskaralık Türkiye'de değil, dünyanın neresinde olursa olsun madrabazlığın bünyesinde-dir. İnsanlar davranışlarını kâr hırsmın pusulasına uydurdular mı, her şeyleriyle o rotayı izlemeleri kaçınılmaz olur; ne prensip kalır ortada, ne inanç.

Geçenlerde Amerika'da yeni kurulmuş bir filmcilik şirketinin yıllık hissedarlar toplantısında konuşulanları okudum.

Şirketin müdürü dindarlığıyla nam salmış bir zat imiş vaktiyle. Nitelikim hâlâ da öyle görünmekten vazgeçmemiş olacak ki, söz konusu toplantıyı uzun bir duayla açmış:

— Teşebbüsümüzü başarıya doğru iten Tanrıya içten şükranlarımızı sunalım, diye bağlamış sözü.

Ondan sonra hissedarlara hesap verilmiş, son yılda çevrilen filmlerden çoğunun nasıl tatlı kâr ettiği ballandıra ballandıra anlatılmış.

Gelgelelim, böyle şeker gibi ko-

YELPAZE

REFİK ERDURAN

AR YÜZYILI DEĞİL ...

nuşmalar ve açıklamalar sürüp giderken hissedarlardan bir hanım pişmiş aşı su katırmış:

— Ben bu şirkete müdürün yüksek karakterine güvendiğim için para koydum. Ama çevirdiğimiz filmlerden bazıları ahlâksızca. Protesto ediyor ve bundan sonra ahlâksızca film çevirmemizi istiyorum!

Müdür gülümseyerek mikrofonu alıyor:

— «Ahlâksızca» sözüyle neyi kastediyorsunuz efendim?

— Basbayağı ahlâksızlığı. Ayıp şeyler var filmlerde.

— Ne gibi ayıp şeyler?

Hanım öfkeyle somurtuyor:

— Ben beş çocuk anasıyım. Olmayacak lâflar ettirmeyin bana!

— Ama itirazınızın konusunu belirtmezseniz tenkidinize cevap veremeyiz ki...

Biraz daha hık muk ettikten sonra birden bağıyor kadın:

— Çıplaklık var!

Müdür estetikle ahlâk ve din

Eşek etinden sucuk yapılıyor.

— Gazeteler —

Yazısız

ilişkileri üstüne upuzun bir konferans çekiyor. Özeti şu:

— Dünyayı Tanrının yarattığı gibi, yalan söylemeden ve gerçeklerden korkmadan göstermeliyiz. Bunu yapan bir hikâye çirkin olamaz. O hikâyenin perdeye aktarılması çıplaklık gerektiriyorsa —tabii bayağılaşmamak şartıyla— bundan kaçınmamalıyız.

— Ama bizim filmlerde bayağılık da var!

— Orası zevke ve anlayışa bağlıdır. Ben öyle bir şey görmedim.

— Görmediniz ha? Kadınların göğüs uçları hep meydandaydı. Onu da mı görmediniz?

— Ben kadınların göğüs uçlarını çirkin ve ayıp saymıyorum efendim. Siz beş çocuğunuzu emzirirken göğüs uçlarınızdan utanmıyorsunuz?

— Benim ötemi berimi karıştırmayın, kocamdan dayak yersiniz! Şu kadarını söyleyeyim ki ben çocuklarımızı emzirirken hiçbir tarafa püskül takıp döndürmedim.

— «Dünyayı Tanrının yarattığı gibi göstermeliyiz» demedim mi? Tanrı öyle şeyler yapan kadınlar yaratmışsa saklamak bize mi düşer?

Hissedarların büyük çoğunluğu böyle bocalayan müdürün zırvalarını alkışlamakta. Çünkü herkes biliyor ki en tatlı kâr «püsküllü» filmlerde.

Ama kadın zorlu. Müdürün peşini bırakmıyor:

— Tanrı milyonlarca fahişe de yaratmış. Öyleyse «Dünyayı yalansız gösteriyoruz» diye onların odalarındaki bütün marifetleri fişne çekip oynatın, kolay tarafından para kırın!

Adamcağız alı al, moru mor cevap ararken salonun öteki tarafından bir ses imdadına yetiyor:

— Keşke sansür bıraksa da yapsak!

Ve hanım kahkahalar ve alkışlarla susturulduktan sonra toplantı iğnâli dindar müdürün hesaplarla ilgili sevindirici açıklamalarıyla devam ediyor...

Hey gidi estetik, hey gidi man-tık, hey gidi dindarlık! Para tapınaklarında her şey ne kolay kurban ediliyor!

Refik ERDURAN

BİZ de öyle misiniz bilmem. Bir gün sonrasının sevinci ya da üzüntüsü, bir gün önceden başlar bende. Servis şefi çağırıp da: — Yarın falan yere gideceksin; şu, şu işleri izleyeceksin! dedi mi, yarın karşılaşacağım olaylar, kapılacağım duyular şimdiden belli oldu demektir. Artık ya bayram çocukları gibi yarını iple çekerim, ya da uyur uyanır yarının hiç gelmemesi için Tanrıya dua ederim.

Bu kez şefin: — Cuma sabahı erkenden Belediye gidersen, oradan vergi dairesine geçersen, demesiyle iki gün önceden başlamıştı üzüntüm.

Yatıyorum, gözlerimin önünde Belediyedeki memurların altı aydır göre göre ezberlediğim asık suratları, kalkıyorum kulaklarımda masadan masaya havale eden sert komutları!

Yarı uykusuz bir geceden sonra, cellâta gönderilen bir hükümlü adamlarıyla düştüm yola. İşte Belediye Sarayı! İşte gireceğim küçük kapı! İşte...

Gözümü karartıp daldım içeri. Olacakları sırasıyla bildiğime göre, güçlük çekme diye bir kaygım yoktu. Kapısındaki ışıklı tablodan, bir süre, hiçbir zaman binemediğim asansörün katlar arasındaki gidış gelişini izleyecektim. Sonra vuracağım merdivenlerden yukarı. Birinci kat, ikinci kat ve çatık kaşlarıyla elindeki gazeteyle yiyecekmiş gibi bakan bir asık surat!... Anlattıklarını başını kaldırmadan sözümüne dinleyecek dinleyecek, neden sonra vakti saati gelip:

— Muhsin beyin yanında misafiri var... G it, iki saat sonra gel, diyecek.

Gittim ki, odacı aynı odacı ama tepeden tırnağa değişmiş. Koridorun başında görünmemle yerinden fırladı. Dizlerimin dermanı kesildi birden. Haydi bakalım, gider misin gitmez misin! Haftada bir rahatsız ede ede adamı usandırdık galiba.

— Buyur bey, diye üst e atılmasıyla, kaçmama fırsat kalmadan koluma girmesi bir oldu!

— Muhsin beyi arıyon değil mi? Hay Allah!... Başına geleceği bilmiyorum ki, doğru düştür cevap verdim. Muhsin beyin odasına doğru sürüklenirken cevap verdim:

— Muhsin beyin olması şart değil... Geçerken şöyle bir uğrayayım demiştim.

Korkularımı silip atan bir gülümseme yayıldı yüzüne:

— Yo, yo... Muhsin beyi ararsın sen. Otur hele şu benim iskemleye, kendine gel biraz bakalım. Çay içen mi?

Tepeden tırnağa tatlı bir gevşeklik yayıldı vücuduma:

— Sağol, içmeyeyim.
— Valla darılırm, iç bi çayımıza.
— Vaktim yok, başka sefer içelim.

— Canım Muhsin beyi aramıyon mu sen? Bol bol vaktin var demektir. Çay da içersin, öğle akşam yemeklerini de yersin.

Dalga geçip geçmediğini anlamak için yüzüne baktım, gülmüyordu ama bu gülüş alaya benzemiyordu.

— Muhsin bey yine meşgul galiba...

— He, biraz meşgulce...
— Yanında misafiri mi var?
— Yok... G ribe yakalandı da, üç günlük istirahatı var. Yarın sabah işe başlayacak.

— Öyleyse kayıt kaleminden öğreniyim bizim muamelenin durumunu.

Kalktım, kolumdan yakaladı:

— Bi çay iç öyle gidersin.
— Alacağım olsun...
— Dönüşte uğramazsan gucenirim!

Şaşkınlıkla odacının yanından ayrılıp, kayıt dairesine girdim. Duyduğum fıkranın etkisinden hâlâ kurtulmamış gibi yüzüme bakıp bakıp gülen memur derdimi dinledikten sonra:

— Bir dakika oturun şöyle, kaydınızı arayalım, dedi.

Kalın kalın defterleri yığıdı önüne:

— Biraz bekleyeceksiniz ama...
Böyle beklemeye can kurban.

— Zararı yok, siz rahat rahat görün işinizi, dedim.

Adam hâlâ gülmüyor. Hem yalnız o gülse iyi... Dairede ne kadar memur varsa, karşılarındaki müracaatçılara bakıp bakıp, başlıyorlar kıkır kıkır gülmeye!

İkinci defteri önüne çekerken sordum:

— Ne emredersiniz? Bir çay, kahve?...

— Sağolun, içmeyeyim.
— İçin canım, n'olacak... Kırk yılda bir gelmişsiniz...

Benim yerimde olun da akıl erdirin bakalım. Hem ayda kırk kere gördüğü adamı tanımazlıktan geliyor hem de kırk yıllık tanıdığıyla karşılaşmış gibi çay kahve ısmarlayıp gülmüyor!

— Başka zaman içerim dedim.

— Yo valla olmaz. Nasıl içersiniz kahveyi? Şekerli az şekerli?...

Cevap vermemi beklemeden seldi hademeye:

— Mustafendi, beye bir kahve söyle!

Üçüncü defteri çekti önüne:

— Kayıt numaranız olsaydı, şıp diye bulurduk ama... Zararı yok. Numarayı keybettiniz diye muameleniz yarım kalamaz a. Sizinle meşgul olamadığım için özür dilerim. Sıkılmıyorsunuz ya?...

— Yok canım, dedim. Neden sıkılayım?

Bu umulmadık değişikliğe akıl erdirmeye çalışırken sordum:

— Eee, çoluk çocuk nasıllar?

Yahu bekâr adama böyle şeyler sorulur mu? Belki birine benzetmiş tir ayıp olmasın diye cevap verdim:

— İyiler hamdolsun, ellerinizden öperler.

Dördüncü defteri araştırmaya başlarken:

— İyice sıkıldınız siz, dedi. Gazete okur musunuz?

Gösterilen iskemleye oturup attım bacak bacak üstüne. Bir elimde kahve, bir elimde gazete, ilk kez vatandaşlığın tadını çıkara çıkara başladım höpürdetmeye.

Adamcağız bizim kayıdı dördüncü defterde de bulamayınca:

— Bir de İhsan beye sorsanız, dedi.

— Hangi İhsan beye?...

Başka zaman olsa ya ağzını açmaz, ağzını açsa da konuşmazdı. Bir takım anlaşılmas sesler çıkarırdı o kadar. Ama dedim ya, bütün memurların yüzlerinden nur akıyordu bugün.

Bana cevap vermeden karşı masaya seslendi:

— İhsan bey, size zahmet bu arkadaşın kaydını arar mısınız?

Geldiğimden beri asık suratı ilk kez İhsan bey denen adamda görüyordum. Çatık kaşlı kellesini masadan kaldırıp, yiyecekmiş gibi yüzüne baktı.

— İşte o arkadaş, dedi güler yüzü memur. Gidin bir de o arasın.

Kurbanlık koyun gibi sokuldum masasına.

— Numanan?...

— Kaybetmiştik de... diye fısıldadım.

Kenetlediği dişlerinin arasından küfürle karışık bir mırıltı çıktı:

— Hem verilen numarayı saklamasını bilmezler, hem de iş takibine gelirler! Kaç ay önce yaptırıştınız kaydımı?

— Temmuz muydu, Ağustos muydu...

— Lâ havle velâ kuvvete... Bana mı getirmiştin evrakı?

— Hatırlamıyorum.

— Be adam hem müracaat ettiğin ayı bilmiyorsun, hem kaydeden memurun kim olduğunu... Sarı çizmeli Memet ağa!

Yerlerinden fırlayan bir kaç güler yüzü memur:

— Siz böyle buyrun, diye oturtular beni bir kenara.

Sonra:

— Sâkin ol İhsan'cığım, sinirlenme biz ararız, diye masasındaki defterleri alıp, başladılar bizim kaydı aramaya.

Yarım saat sonra kaydımı buldular, muamelenin hangi safhada olduğunu bildirip, kapiya kadar uğurladılar.

Geçerken Muhsin beyin odacısı kesti yolumu:

— Yoo, atlatamazsın. Bir çayımı içmeden geçemezsin buradan!

Kıkır kıkır gülmüyordu gene. Gösterdiği iskemleye oturdum. Kahveciye iki çay seslendi.

— Kuzum, dedim, bir şey soracağım ama darılma.

— Neden darılayım, sor.

— Bakıyorum hepinizin yüzleri gülmüyor bugün. Sizleri topyekûn güldürecek bir şey mi oldu?

— İlahi, dedi odacı. Merak ettiğin şeye bak hele... İsteyerek gülmüyorum, Başbakanlığın genelgesine uyuyoruk. Yakında gine seçim olacağı mı da...

— Eee?...

— E'si besi yok. Kimde kaldı yürekten gülecek takat? Bu bizimkisi seçimlik surat!

Çayı içtim. Kalkarken aklıma gelen bir şeyi daha sordum:

— Peki, o İhsan bey denen adamın suratının asıklığı ne öyle?

Güldü odacı:

— Ona bakma sen... Sözde muhafif yapıyor enayi!

Yaklaşan seçimlere, yollanan genelgeye dua ede ede çıktım dışarı.

BANIK

YAZILI

Vedat SAYGEL

Böyleyken böyle!..

VİRÜSLERE KARŞI

DOSTTAN, düşmandan çektiğimiz yetmiyor muş gibi, bir de virüslerden çekmeye başladık! Manavlara pahalılık yüzünden yaşanamazken şimdi de bu pis virüsler yüzünden yaşanamaz olduk. Al yanaklı domatesler, göbekli marullar açılmış saçılmış bizleri bekliyor. Yeşillğe, pembeliğe düşman olduk, sarılık yüzünden!

Eskiden sarılık diye bir hastalık vardı ama, böyle virüslüsü yoktu Gözümüzün durup dururken akı sararır, benzimiz solardı. Bir iki günlük perhiz, çok bile gelirdi hastalığın savuşturulmasına. Sarılık salgın halinde değildi o zamanlar demek istiyorum, bireysel bir hastalıktı. Şimdi toplumsal bir hastalık olup çıktı. Hep bu virüsler yüzünden... Artık tek tek değil, sürü-sepet tutuluyoruz hastalığa. Virüs korkusundan besmeleyle geçiyoruz manavların önünden, bir bardak suyu bile rahatça içemiyoruz.

Geçenlerde bir Japon bilgini kanserin de bir virüsü olduğunu ileri sürmüştü, gözleriyle gördüğünü söylemiş kanser virüsünü. Yalnız sarılığın değil, nedeni uzun süredir bilinmeyen kanserin de bir virüsü varmış demek!

Toplum için felâket olan hangi hastalık varsa bakıyoruz, bir virüs çıkıyor altından. Artık hangi derdi, hangi hastalığı, hangi salgını inceleyerek inceleyelim, göbeğinde, kuyruğunu altına kıvrımış minicik bir virüs çıkıyor karşımıza!

Hastalıklarda, salgınlarda mı sade... Toplum için âfet haline gelmiş ne varsa, hepsinde... Vurgunculuk, karaborsacılık, madrabazlık, sahtecilik, rüşvet, bunların en başta gelenleri... Hepsinin göbeğinde bir virüs çöreklenip yatmakta!

Kaçakçıları, sahtecileri, vurguncuları, karaborsacıları teker teker yakalayıp gözlerine pire tozu eker gibi avuç avuç kireç atmakla başa çıkılmaz. Önce her derdin virüsünü bulup çıkarmalı. Bulup çıkarmalı ki salgınlar toptan önlensin! Bu salgınların hepsi de virüslerle mi yayılır, demeyin! Topluma felâket getiren ne kadar salgın varsa bir virüsü vardır mutlaka. Kanserinde de yok sanırdı ama, sağ olsun Japon bilgini. Bulup çıkardı da, soktu gözü-müzün elifine! İnandırı bizi, her kötülüğün bir virüsü olduğuna.

Seçimler yaklaştı. Bir şarlatanlıktır, bir yalan bir iftira salgınıdır ha başladı, ha başlayacak! Japon bilgini gibi bizim bilim adamlarımız da kapanmalı laboratuvarlara... Bütün bu salgınların teker teker virüslerini bulup çıkarmalı ortaya! Bu salgınlar yüzünden bir türlü kalkınamayan memleketimizin, az değil, çok çok gelişmesi için aşlar, serumlar hazırlanmalı! Bu aşlar, serumlar toplumumuza uygulanmalı ki, hoop diye bütün âfetlerden kurtulup kalkınabiliriz!

Yaaa, işte böyle!..

RAFADAN LAFLAR

★ «Önce bugünü düşünelim. Buna günü gün etme politikası derler ama olsun. Günü gün etme politikası şarttır.»

DEMİREL

Atalarımız, «Bir günün beyliği beyliktir» demişler. Günün birinde bu sözün hükümet programına alınacağını nasıl da tahmin etmişler!

★ «Siyasi huzura muhtacı.» İNÖNÜ

A Paşam, oy istersiniz, atarız. Umud istersiniz, veririz. Para istersiniz, öderiz. Huzura kavuşmanız iktidara gelmekle mümkün olacağına göre söyleyin Allah aşkına, bir avuç taraftarla o özlediğiniz yere sizi nasıl getiririz?

★ «Dümen değişikliği değil, düzen değişikliği istiyoruz.» AYBAR

Geçirdiğimiz tecrübeler-

den alıştık artık. Muhalefetteyken düzen değişikliği istersiniz, iktidara gelince hemen dümene geçersiniz. ★ «İtiraf etmeliyiz ki, güzel İstanbul dediğimiz bu şehir, hiçbir zaman güzel olmamıştır.»

İst. Belediye Bşk. V.

A. SÖNMEZ

İtiraf etmesi sizden, yaşamaya çalışması bizden... Allah razı olsun İstanbul'u

Politikacı — Oy anam, oy!..

GÖZ UCUYLA OLAYLAR

ÖBÜR DÜNYA

Birleşmiş Milletlerin yayınladığı yıllığa göre, dünya ticareti yüzde oniki oranında artmış!

Ya bizim ticaretimiz?

Biz bu dünyada mıyız ki!

KİM MUTLU

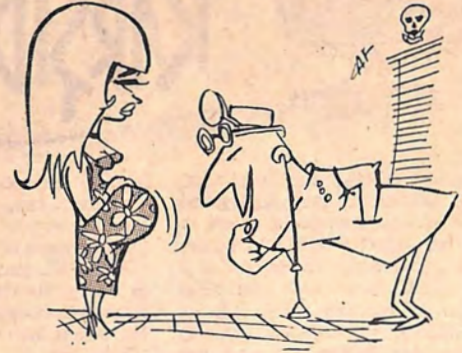
Bir Kız Enstitüsünde şehirlî kadın kılıfına giren bir ekiple, köylü kadın kılıfına giren başka bir ekip münazaraya tutuşmuşlar. Konu: Kimin mutlu olduğu, köylü kadınlar mı mutlu, şehirlî kadınlar mı?

Tartışma sonunda şehirlî kadınların mutlu olduğu çıkmış ortaya! Ooooh!.. İyi ama köylü kadınlarımızın ne suçu var?

Haydi kılık değiştirip yeni bir münazara daha!

Bakın, yeni bir tartışmayla onlar da mutlu oluverdiler işte! Ne kolaymış

Doğum kontrol hapları satışa çıktı. — Gazeteler —

— Ohooo, siz çoktan hapı yutmuşsunuz!..

mutlu olmak!..

YUTULAN HAP

İngiltere'de doğum kontrol hapı yüzünden bir kadın ölmüştü! Demek önce ölümlü kontrol edecek hapı almak gerekiyor, sonra doğumu kontrol edecek hapı!

YAŞAMAK KİMİN

HAKKI

Üç üniversiteli ile basılan çocuklu bir kadın:

«Gencim, güzelim, yaşa-

mak hakkım!..»

Yaşlı ve çirkin olan kadınların hakkı da ölmek! Sen çok yaşa e mi!..

UÇTU UÇTU!..

Sağmacılar'daki modern cezaevinden iki azılı kaatil kaçmış!

Hani yetkililer buradan «kuş uçmaz» demişlerdi!

Onlar yine haklı! Uçan iki azılı katil, serçe kuşu değil ki!

Türk meşhurları serisi : I - Süleyman Demirel

bu hale getiren belediyemizden!

★ «TRT. Kanununu çıkarmaya mecburuz. Bunun için 12, hattı 16 oturum harcayabiliriz.»

Devlet Bakanı ÖZTÜRK

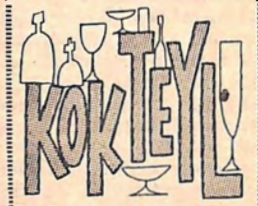
Hani ucu bize dokunmasa, «Kırk yılda bir madem hordadığınız tuttu, harcayın» diyeceğiz. Diyeceğiz ama, siz oturumları harcarken, biz galiba Personel

Kanunu ile Tarım Reformunu sayıklaya sayıklaya gözü açık gideceğiz!

★ «Halk topluluklarını politik eyleme sokmak, faal duruma getirmek, politikayı çamurdan kurtarmanın tek yoludur.»

ECEVİT

Kurban olayım yapma! Sen bari politikayı kurtarmak için halkı çamura atma!

BAHAR GELDİ

BAHAR...

Ellerin cebinde yokuştan aşağı in... Önünde giden sarışın, inşaattan düşen bir kalas, papatyanın tane-si ikibuçuk lira, sadece güneş bedava. Bahar geldi bahar...

Şişman, yağlı bir herif, yanında bir fıstık... Bas gaza, doğru Boğaz'a... Altınbaş rakısı, levrek buğulama. Bahar geldi bahar... Fındıklı parkında sırtını daya banka, denizden hızla geçen Güzelhisar, yanında kaşınan ve düşünen vatandaşlar... Simitçi, iki emekli bu yıl da yaşayacaklarından umutlu.. Bahar geldi bahar...

Siyah göğüslüklü, bembeyaz iki liseli kız.. Biyıklı, lacivertli bir keskin, haşlanmış yumurta tokuşturan iki genç.. Bahar geldi bahar...

Karşıdaki apartmanın penceresinden göğüslerinin yarısını göstererek kelim silken hizmetçi.. Güneşte saçını kurutan başı bigüdüllü hamfendi.. Çimenlerin üstünde cilve yapan dişi kedi.. Bahar geldi bahar...

Bütün dünya baharı karşıyor.. Ümitli, hırslı, aşk dolu...

Palavra değil, bahar geldi bahar... Rica ederiz Süleyman bey, bunda bozulacak ne var?..

Sen de at şapkanı arkaya, göbeğini gere gere söyle gezin gençlik parkında... Senin nene Anayasa, boykot, yürüyüş, işgal.. Bahar geldi bahar...

Suavi SÜALP

KARŞIDAKİ TOP AĞAÇ

Rifat Ilgaz

HALICIOĞLU'nun üstünden, Yahudi Mezarlığını ikiye bölen sırtlara geldik. Hava sıcak mı sıcaktı. Kışkık ırbaları-mızı çıkarmamıştık daha. Her şey emirleydi, askerlikti bu... Komutanlarımız her türlü sıkıntıya, darlığa, yokluğa, eziyete alıştıracaklardı ki bizi, sapına kadar asker olalım! Asker acıkmaz, asker uyumaz, asker yorulmaz, asker hastalanmazdı. Askerin terlememesi de gerekirdi ama terliyorduk durmadan. Hele yol, şu söylemesi ayıp yokuşa sarınca...

Bugün yol uzadıkça uzamış, anamızdan emdiğimiz süt fitil fitil gelmişti burnumuzdan. Çamaşırların tenimize kolalanmış gibi yapıştığı bir sırada Yüzbaşı, vermişti beklediğimiz komutu: «Bölük dur!»

Eğitim yerine gelmiştik. Bir sigara molası kopardık mı doyum olmazdı tadına. Ama bugün bizim Akif bey, barut gibiydi. Sigara için kibriti çaksak uzaktan ateş alacağı benziyordu. «Tüfek çat!» komutu beklerken: «Üçüncü bölük!» diye gürledi, «İstikamet, karşıdaki top ağaç! Marş marş!...»

Bu marş marş da nereden çıkmıştı! Omuzumdaki Hoçkis'i sıyırp almıştım elime... Marş marşsa, marş marş!...

Askerlik çağını Roma'da geçirip, otuzbeşinde yarım kalan üniversite öğrenimini bitirmeye çalıştığı sırada babasının ölümü üzerine Paris'ten gelen Feridun: «Yandık!» dedi, «Ben yatıyorum arkadaş!»

Kilosu boyuna bakarak ağır bastığından mı, yaşı bizden ileri olduğundan mı, yoksa biraz rahata düşkün olduğundan mı nedir, böyle sıkıntılı işlerden hiç hoşlanmazdı. Seksen kişilik bölüğün göz dolduran kalabalığına

karışıp koşarken, ayağı takılmış da yuvarlanmış gibi, atıvermişti kendini yere. Sürünerekten bir çukura kaymış, kıvrılıp kalmıştı.

Elbet bu marş marş'ın bir geri dönüşü de olacaktı. Top ağacın altında yazlayacak değildik yal Dönerken katılacaktı aramıza.

Biz, kan ter içinde top ağacı bulmuş, «Hazirol» durumunda çakılıp kalmıştık.

«Geriye dönelim!...»

Döndük. Yüzbaşı çok uzaklarda kalmıştı. Bütün vücudumuzla soluk alıyor, bölükçe kendimize gelmeye çalışıyorduk.

«Üçüncü bölük, istikamet top ağaç, manga kol!»

Eh, bu komut marş marştan daha az yorucu olduğuna için hiç tepki göstermemiştik. Mangadaki yerlerimizi alıvermiştik hemen. Herkes eşini bulmuş, ben se tek kalmıştım. Feridun çukurda yatıyordu çünkü. Arkadaki mangaya döndüm:

«Eş değiştir!» dedim yavaştan.

Dedim ama, tüfek taşımaktan hoşlanmayan Feridun, cephaneci olduğu için onun yerini tutacak tüfeksiz tek kişi yoktu geride. Herkesin omuzunda birer tüfeği vardı, bir fundanın içine sokacak değillerdi ya!

Yüzbaşı sıkı bir yürüyüşle bize doğru geliyordu. Gözleri bölükte olduğu için, sağındaki solundaki çukurları izleyecek durumda hiç değildi. Mahmuzlarını şakırdata şakırdata geldi, elleri arkasında dikildi karşımıza:

«Böyle askerlik olmaz!» dedi, burnundan soluyarak.

Askerlik böyle olmazdı, biz de biliyorduk, hele böyle Haziran sıcaklarında...

«Saat tuttum...» dedi, «Tam bir saat onsekiz dakikada geldiniz bugün talim yerine!»

Bu yolu hava sıcak olmazsa

biz, ellibeş dakikada rahatça alıyorduk.

«Size söylüyorum, olur mu böyle şey?»

«Olmaaz!...»

«Savaşta olsak, düşmana tam yarım saat, zaman kazandırmış olacaktınız! Yani düşman sizden yarım saat önce dikecekti bayrağını tepeye!»

Birden gözü mangadaki boşluğa takılıvermişti. Sanki Feridun'u bir kurşunda çukura ben yuvarlanmışım gibi dikti gözlerini üzerine:

«Nerde bu adam?»

Arkama döndüm, Feridun'un yokluğunun, daha yeni farkına varıyormuşum gibi, şaşkın şaşkın bakıp kaldım.

«Sana soruyorum!» diye üstele-di, «Nerde bu adam?»

«Vardı az önce!» dedim.

«Ne oldu, geberdi mi?»

Çavuşa döndü:

«Var mıydı yola çıkarken?»

«Vardı komutanım!»

«Ne oldu?»

«Marş marşta döküldü komutanım!»

Askerlikti bu! Ölmek de vardı, öldürmek de... Dökmek de vardı, dökülmek de...

«Çık!» dedi bana, «Bul cephanecini!»

Birden geriye döndü. Feridun için sarpa sardığım anlamış olacaktı ki, yattığı çukurdan kalkmış, sendeleye, tökezleye geliyordu. Yüzbaşının baktığını görünce birden çöktü, bir ayağını oğuş-turmaya başladı.

«Heey!...» diye bağırdı Yüzbaşı, «Ne oldu be?»

«Ayağım burkuldu efendim!»

«Efendim yok!»

«Ayağım burkuldu komuta-nım!»

«Askerin ayağı burkulmaz!»

«Burkulmaz komutanım!»

«Geç yerine!»

Bir komut topumuza birden:

««Bölük marş! Adi adım!...»

Eğitim yaptığımız düzlüğe doğru yürüyorduk. Feridun:

«Paçayı kurtardım mı dersin?» diye sordu yavaştan.

«Öyle görünüyor!» dedim.

«Yuttu mu, ayağının burkulduğunu?»

«Daha belli değil!»

«Heey! Kim orda konuşan!...»

Düzlüğe gelince bölüğü durdurdu. Bakışlarıyla Feridun'u arayıp buldu:

«Çık sıradan!»

Feridun sıradan çıkar çıkmaz:

«İstikamet!» diye bağırdı Yüzbaşı «Karşıdaki top ağaç! Marş marş!...»

Öyle ya, bütün bölük marş marş yaparken Feridun yatmamış mıydı, çukurun içinde... Yanına mı kalacaktı!...

Feridun ağır aksak, sendeleye topallaya koşarken:

«Olmaaz!» diye seslendi geriden, «Böyle marş marş olmaz! Dur! Geri dön, marş marş!...»

Soluk soluğa gelmişti Feridun. Yüzbaşı, soluk almasına vakit bırakmadan verdi komutunu:

«İstikamet! Top ağaç, marş marş!...»

Feridun, az önce söylediğinin bütünü de yalan olmadığını belirtmek için hafiften sendeliyordu yine... Yüzbaşının gözünden kaçmamıştı bu oyun:

«Dur!» diye bağırdı, «Geriye dön marş marş!...»

Feridun yanımıza dönünce:

«Bak arkadaş!» dedi, «Sendelemeyi bırakmazsan akşama kadar dilin dışarda tazi gibi koşarsın! Anlıyorsun değil mi? Hazirol! İstikamet, gerideki top ağaç, marş marş!...»

İşin inceliğini kavrayacak kadar anlayışlıydı Feridun. Koşu atı gibi parladı birden. Sekmeden, tökezlemeden yıldırım gibi canını dişine takarak koşmaya başlamıştı. Yüzbaşı:

«Dur!» diye bağırdı, «Hah işte böyle! Geç yerine!»

Yerine geçmişti ama, boyuna söyleniyordu:

«Dur sen!» diyordu, «Bak nasıl canına okuyacağım senin! Eğer canına okumazsam, bana da...»

«Sus!» dedim, «Duyacak...»

«Kurutmazsam kökünü bana da Feridun demesinler!»

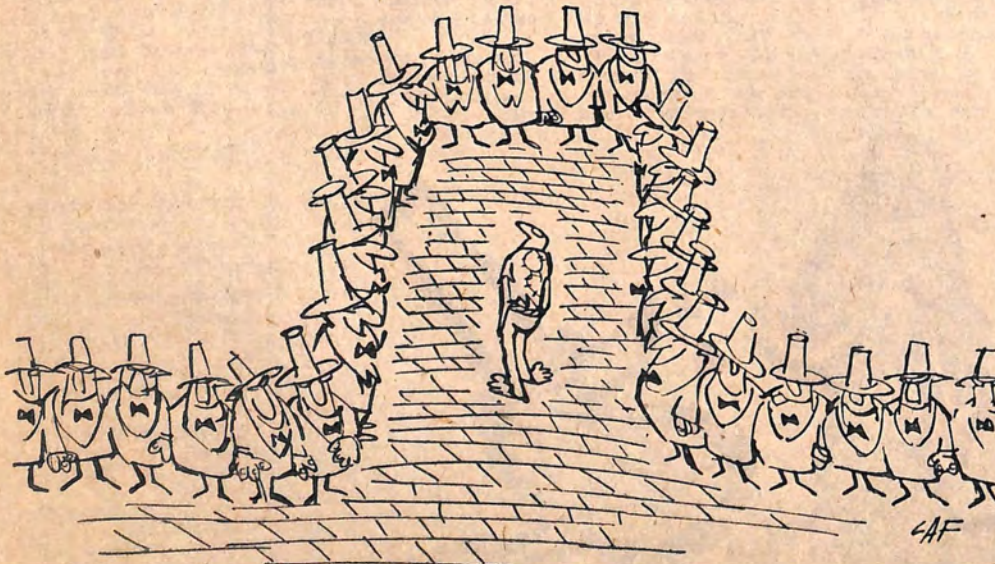
«Bırak şimdi!»

«Yaşatmıyacağım onu!»

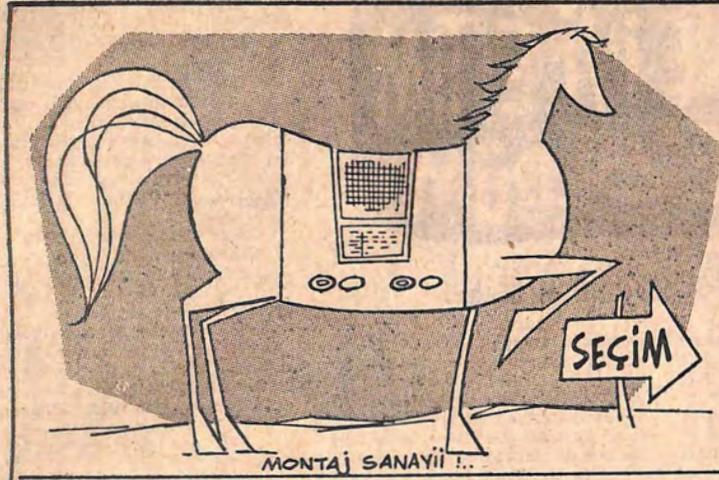
«Sus be!»

«Kurtaracağım bütün bölüğü! Hele pazar gelsin!...»

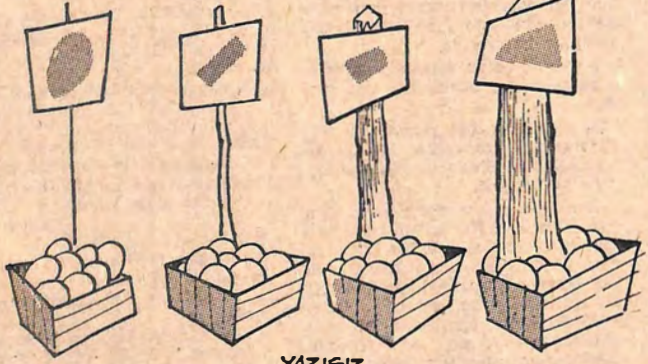
Aradan bir cumartesiyle bir pazar geçmişti. Halıcıoğlu'ndaki kahvelerde iskambil oynamak-

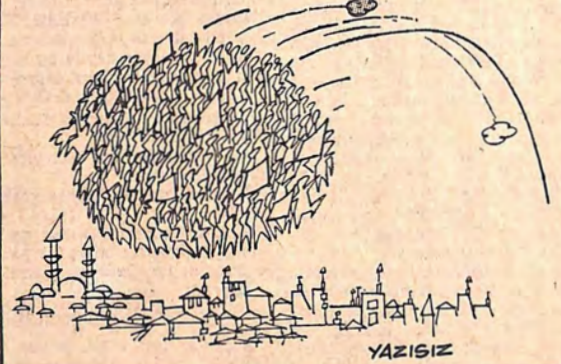
ÇIKMAZ SOKAK!

- Hayat pahalılığı her geçen gün gözle görünür derecede artıyor -

- Öğrenci olayları Ankara'dan İstanbul'a sıçradı -

tan, bardak hesabı şarap içmekten pestilimiz çıkmıştı. Ertesi gün yolumuz yine bu ünlü yokuşa sarınca, Hoçkis makinahı tüfeği ağırlaştıkça ağırlaştı o-muzumda. Havalarda her gün biraz daha ısınıyor, bu yürüyüşler de ısındığı ölçüde çekilmez oluyordu. Ama Feridun hiç orali değil-di bugün. Bir ara:

«Ver şu tüfeği!» dedi, «Biraz da ben taşıyayım!»
Yapmadığı şeydi bu Feridun'un:

«Hayrola!» dedim, «Yakıştıramadım sana!»

«İnsanlık öldü mü be!...»
Gözü de saatteydi, Maraton koşucusu gibi...

«Saat nasıl?» diye sordum.
«Rekor!» dedi, «Bugün bir buçuk saatte alacağız alanı!»

«Hazır ol gene marş marş!»

Bölük mayalandıkça mayalanı-yordu sıcaktan. Yüzbaşı, bize bir düzen vermek için ikide bir durduruyor yeni bir güçle yürütmeye çabasıyla canlı canlı komutlar verip marşlar söyleterek bizi gö-reve çağırıyordu.

Alana bir saat otuzbeş dakika da vardığımız zaman o da bur-nundan soluyordu bizim gibi. Bu-nunla birlikte askerliğe gereken önem verilmediği kanısındaydı komutan... Cezalandırılmalydık.

«Bölük dur!» diye gürledi.

İlkokul çocukları gibi tıpr tıpr bir duruş... Bu bile onu çıl-dırtmaya yeterdi:

«Ayıp diye bir şey vardır!» de-di, «Bir saat otuzbeş dakika!

Pahalılık artıyor. — Gazeteler —

Dostlar alışverişe işte görsün!

Nerdeyse eğitim süresini yolda geçireceksiniz! Size soruyorum, olur mu böyle şey?»

«Olmaz komutanım!»
«Üçüncü bölük, istikamet! Karşındaki top ağaç!...»

Başını çevirip bize verdiği «istikamet»e baktı. Bizim de bakmamız gerekirdi, piyade talimnamesine göre. Top ağacı aradık, şaşılacak şey, yoktu yerinde! Nasıl olurdu bu! Koskoca top ağaç nereye giderdi?...

Yüzbaşı yanlış bir yöne baktığını sanarak arandı karşı sirtlarda. Yeniledi komutunu:

«İstikamet!.. Karşıdaki... Top... Ağaç!...»

Evet, top ağaç yerinde yoktu! Yüzbaşı da farkına varmıştı bu yokluğun! Feridun arkamdaki diziden:

«Zor bulursun top ağacı!» dedi.

Anlaşılmıştı işin içyüzü, pazarı boş geçirmemişti Feridun.

Yüzbaşı son bir çabayla:

«Üçüncü bölük!» diye bir komut daha verdi. Yönü yöreyi gözden geçirdi. «İstikamet» verecek bir dikili çöp bile yoktu karşı sirtlarda.

Birden yumuşamış, çatılan kaşlarının kırılgı dumdüz olmuştu. Sanki ılık bir meltem geçmişti yüzünden:

«Üçüncü bölük!»

Bir komut daha, yavaştan:

«Çök!»

Elini sigara paketine attı:

«On dakika sigara molası!»

Rıfat ILGAZ

(Geçen sayıdan devam)

(İlk yazının özeti: Tek başına bir apartmanın altıncı katında oturan Erdoğan adında 43 yaşında bir adam, bir gece kalb sektesinden ölür ve ölümünden sonra olup bitenleri anlatmaya başlar. 6 numaradaki kiranın öldüğünü öğrenen, apartman kapıcısı Niyazi durumdan Erdoğan'ın dayısını haberdar eder. Dayı bey, karısı Hicran'la beraber, hemen yeğeninin evine koşar. Bundan sonrasını, yine rahmetli Erdoğan anlatmaktadır.)

A RADAN çok vakit geçmemişti. Dayım, karısı Hicran, kapının önünde bir taksiden indiler. Niyazi onların önüne düştü. 6 numaramın kapısını açıp, bizimkileri buyur etti içeriye... Hicran, beni elbiselerle yatağın üstüne kıvrılmış görünce ağlamaya başladı. Oysa, dayımla evlendiğinden beri, bana kanı ısınmamıştı. Ne vakit dayımın evine uğrayacak olsam, kari, suratını bir karış asardı. Benim kaldığım dairenin anahatlarını, bazen dayıma verdiğime dair bir dedikodu çalınmış kulağıma... Aslı yoktu böyle bir şeyin. Dayımla bu konuda yüzgöz olmamıştık.

Neyse... Benim varlığımdan daima pirenlenen Hicran'ın, şimdi ölmüş varlığının karşısında ağlaması, fazla ilgilendirmedi beni... Yatağın üstünde kıvrılıp kalmış olan ben değil de, haham Alber efendi olsaydı, ihtimal gene ağılardı. İster yakın, ister yabancı olsun, bir ölü ile karşılaşan her kadının ağlama şansı, daima yarından fazladır. Onun için, Hicran'ın gözlerinde yaş akması, bana fazla bir şey söylemedi. Ama dayımın gözlerinde biriken yaşlarda, elbette bir içdenlik vardı.

Ellerimi, ayaklarımı düzelterek, beni yatağın üstüne, daha biçimli uzattılar. Sonra da üstüme bir örtü çektiler. Dayım, etrafına bakınıp ne yapacağını tasarlarlarken, birden aklına geldi:

— Nüfus kâğıdını acaba nereye koymuş olabilir? dedi.

— Ben bakayım şuraya, buraya, dedi Hicran.

Zaten bu cevap, onun kadın ruhuna çok uygundu. Ölmüş bir adamın evini, eşyalarını, çekmecelerini, kâğıtlarını karıştırmak, her kadının can atacağı bir iştir. Çünkü erkeğin gizli dünyasına girmektedir bu... O dünyanın içinde, bir takım sırlar bulabilme çabasıdır.

Ve ilk iş olarak, çalıştığım odadaki masanın çekmecelerine yöneldi. Şu evin içinde nüfus cüzdanı yerine, bir çay kaşığı aramak gerekseydi, Hicran, o çay kaşığını, yine o çekmecelerde arayacaktı.

Bu nedenle ve büyük bir hevesle, masanın gözlerini karıştırmaya başladım. İlk çekmecede bazı resimler vardı. Ama gizli kapaklı resimler değil... Hicran ilkin onları tek tek elden geçirdi. Bunlar, seneler süresince, arkadaşlarla, ya da tek olarak çekilmiş fotoğraflardı. Meraklı kadın, o çekmecede, kendisi için en ilginç belgeyi biraz sonra ele geçirdi. Bu bir banka cüzdanıydı.

Hemen sahifelerini açtı ve defterdeki hesap, bakiyesinin 63.710 lira olduğunu gördü. Gördüğü vakit de, gözleri büyüdü. Öbür odada, bir iskemleyle oturup kapıcı ile son durumu görüşmekte olan dayımın yanına koştu. Heyecanla defteri uzatıp:

— Şükür!... Nedir bu Allah'aşkına? diye sordu.

— Bilmem... Ver bakayım... dedi dayım.

İnceledi defteri. Sonra şaşkın bir bakışla:

— Hiç haberim yoktu vallahi!... dedi. Erdoğan'ın böyle bir parası olduğundan hiç haberim yoktu.

Hicran:

— Sen uyu hâlâ!... diye bir de si-tem etti.

Aslında, böyle bir param yoktu bankada. Bizim gibi çulsuzlarda 63 bin lira ne gezer?

Beş yıl kadar önce, kör nişancılığım tutmuş, spor toto'da 13'ü yakalayvermişim. Payımıza 87.000 lira düşmüş 87 bin liradan, vareset ve intikal vergisi dediler, kestiler. Tasarruf bonusu dediler, kestiler. Başbayilik hissesi dediler, kestiler. Havale masrafı dediler, kestiler. Spor toto müdürünün öksürük ilacı masrafı dediler, kestiler. Parayı sayan veznedarın baş parmağının aşınma payı dediler, kestiler. Sonunda 65.000 lirayı elime saydılar. Ben de o vakit, bu kadar parayı cebimde taşımaktansa, götürüp bir bankaya yatırıyım dedim. İçinden üç beş kuruş ayırarak, gerisini bir hesap açıtırıp

yatırdım. Arkadaş sohbetleriyle rakı içmeyi sevenler için, bankada para saklamak fuzulü bir iş oluyor. Aklima estikçe gidip çektim. Ama yanımda defter taşımadığım için, çektiğim paraları deftere işletmedim. Bankadaki paralar azaldıkça azaldı. Sonunda da 65.000 liradan 5 liraya indi. 65.000 lirayı yatırdığım gün, bankacılardan gördüğüm saygı ve itibarla, 5 lira kaldığı gün gördüğüm soğuk muameleyi yanyana koyuyordum da, insanların nasıl para mas-karası olduklarına katıla katıla gülmeden edemiyordum.

Son gün, bütün paramı çekmek istediğim vakit, bankadaki sarı saçlı kız

— Beyfendi, diye yalvarmıştı. Hiç değilse beş lira kalsın. Hesabı kapatmayalım Elinize fırsat geçince yine yatırırsınız.

Ben de razı olmuştum buna. Şimdi defterde 63.710 lira olarak görünen bakiyenin, aslında beş lira olduğunu bizimkiler bilmiyorlardı... Biraz önce, cenazemin başucunda ağlayan kadının, şu andaki sevincini belli etmemek için neler yaptığını gördükçe, ben de sevinliyordum. Çünkü cenaze henüz musalla taşına konmadan onların bankaya koşacaklarını, sonra da hesap bakiyesinin beş lira olduğunu öğrendikleri vakit nasıl fenahlıklar geçireceklerini şimdiden görür gibi oluyordum. Böylelerinden, daha güzel intikam alınmaz ki... «Oooh!... Ne iyi etmişim de ölmüşüm...» diye düşündüm kendi kendime...

Zaman zaman kapıcının da katıldığı konuşmaları, hep bu para üzerine, yarım saat kadar sürdü. Veraset ilâmı olmadan parayı alama-yacaklarını akıl ediyorlardı.

Ah köpoğulları!... Hani nüfus kâğıdını arayacaktınız?

Neden sonra dayımın aklı başına geldi. Karsına döndü:

— Nüfusu bulamadın mı Hicran? dedi.

— Bakmadım ki... Banka cüzdanını bulunca...

— Baksana canım... Muhtara gitmemiz lazım.

Gene bir arama başladı çekmecelerde... Bütün masanın gözlerini, kâğıtları, mektupları, dosyaları minicik mıcık etti kadın. (Niye böyleleri siyasi polise yazılmazlar, bilmem ki!) Sonunda buldu nüfus kâğıdını... Açıp resmine baktı. Kendi kendine:

— Vah zavallı Erdoğan'cık!... diye mırıldandı.

Oysa benim hiçbir zavallılığım yok... Kalbim durmuş, ölmüşüm... Zavallılık bunun neresinde?

Hicran'ı kapıcı ile evde bırakıp muhtara gitti dayım. Muhtarın dükkânı kalabalıktı. Adam, gözlüğünü takmış hem yazı yazıyor, hem çene çalıyordu iş sahipleriyle. Dayıma:

— Siz ne istiyorsunuz? dedi.

— Bir cenazemiz var da, defin kâğıdı için geldim.

— Başınız sağ olsun... Buyurun oturun şuraya biraz...

Dayım oturdu. Muhtar bir yandan ikamet tezkeresi dolduruyor, bir yandan da anlatıyordu:

— Bu PTT ile başa çıkılmaz arkadaş... Fener'i hem Ankara'da, hem de İstanbul'da 2-1 yeniyor. Olacak iş mi bu yanı?

Oradakilerden biri karşılık verdi:

— Ben şunu bunu dinlemem. Molnar'ı bırakmıyacaktı Fener'liler. Çünkü herif eski kurtlardan.

Gevezelikler epey sürdü. Sonunda dayıma sıra geldi. Muhtar sordu:

— Vefat eden kimdir?

— Nüfusu burada... Benim yeğenim Erdoğan.

— Neden öldü acaba?

— Kalb sektesi...

— Hükümet doktoruna haber verdiniz mi?

— Buradan çıkıp oraya gideceğim. Muhtar, istenilen kâğıdı doldurup uzattı. Dayım da iki buçuk lira bıraktı masanın üstüne... Muhtar uyardı onu:

— Beyfendi, dedi. Beş lira vereceksiniz. Defin kâğıtları beş liraya dolduruluyor.

İster istemez verdi beş lirayı.

Hükümet doktorunu odasında buldu dayım. Doktor çalışma masasının değil, sobanın başında oturuyordu. Üstelik sobayı da, iki bacağına arasına almıştı. Dayım durumu anlattı. Doktorun pek keyifsiz bir hali vardı:

— Cenazeniz nerede? diye sordu.

— Mecidiyeköy'ünde...

— Arabanız var mı?

— Yok.

Doktor başını pencereye çevirdi. Dışarıda yağmur yağıyordu. Anlaşılan göze alamıyordu oraya kadar gitmeyi. Bir daha sordu:

— Neden öldü?

— Kalb durmasından...

— İyi biliyor musunuz?

— Tabii beyfendi...

— İçeride doldursunlar evrakı... Bana getirin, imzalayayım.

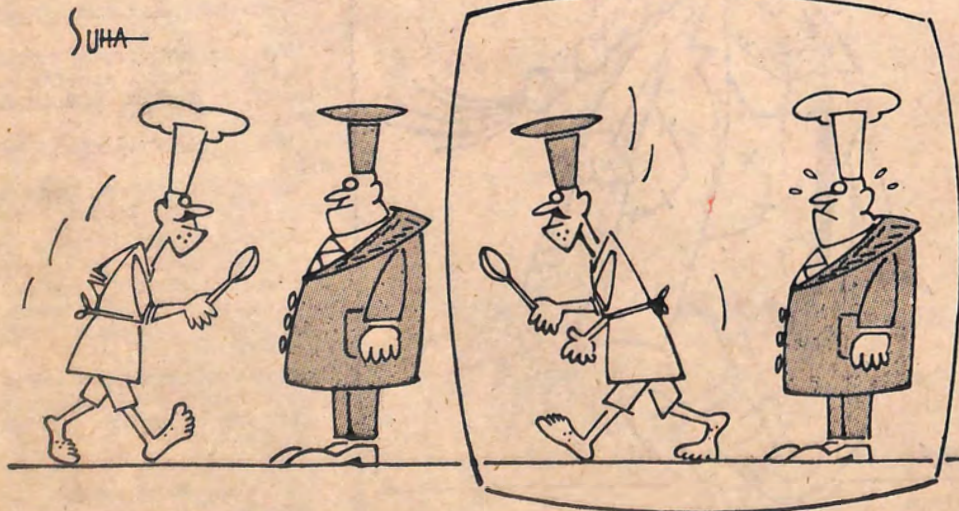
Dayım, bitişik odada, yaptırdı yaptıracağını... Sonunda doktor da mühürü basıp imzayı attı.

Bu işe en çok ben içlerimıştim. Doktor dediğin, kalkıp gelir, bir kez de ölüyü görür. Ya beni bıçakladılarsa?... Ya boğdularsa?... Ya zehirledilerse?... Ya pencereden atıp öldürdülerse?... Pisi pisine gürlütüye gitmiş olacağız demek ki...

Dayım, aşağı kata inince, bana yapmaya başladığı masrafları, taksi parasından itibaren tek tek yazdı bir kâğıda... Cenaze dediğin masrafsız kaldırılmaz ama, yapılan masrafı kurşuna kadar yazmak da, bir dayıya yakışmıyor. Kendi kendime:

— Ah be dayıcım!... dedim. Ne bu çingenelik böyle? Bir kaç güne kadar nasıl olsa bankadan 63.710 lira alacaksın. Şu üç beş kuruşu kâğıda yazmaya değer mi yanı?

(Sonu gelecek sayıda)

Üniversite lokantası işçileri, Rektörlüğe yürüdüler. — Gazeteler —

SALÂHATTİN KUTLU

Bazı ölümler vardır, insan inanamaz. Salâhattin Kutlu'nun ölümü bunlardandır. Öylesine dost, istekli, mütevazı, yaşını geride bırakmış bir şakacı adamdı.

Antalya'da dünyaya gelen Salâhattin Kutlu'nun, Hata'yın Anavatana ilhakında hayli emeği bulunmuştu. Fikir sahasında yaptığı hizmetlerin yanında yıllarca Milli Eğitim Bakanlığı kadrosunda çalışmıştı.

Bu yazı, kurucumuz merhum Yusuf Ziya ORTAÇ'ın «Bizim Yokuş» adlı kitabından alınmıştır.

SALÂHATTİN Kutlu'yu sizlere takdime hacet var mı?... Akbaba'nın şairini hepiniz tanıyor ve muhakkak seviyorsunuz.

Zayıf, ince bir yapısı var: Geniş ahlalı büyük bir baş, kır saçlar, orta boy ve yağsız, etsiz bir vücut... Ama çöp gibi değil, yay gibi, çekici gibi, kıvrak mı kıvrak, sağlam mı sağlam...

Şiirden yana ustahına diyecek yok: Mısralara, kafiye-nin trapezinde ne taklalar atıyor, görüyorsunuz. Ama hesaptan yana, ilkokul sınavına girse çakar!... Ne toplama, ne çıkarma, ne çarpma, ne bölme...

Virgölünü değiştirmeden kendi itirafını yazayım size: «Para harcamaya bayılırım» diyor. Buna bir cümle de ben ekleyim: Olmayan parasını bile!

Salâhattin Kutlu, keseden yana zengin değil ama, bir gönül milyoneridir. Kapsını çalan hiç bir güzeli boş çevirmez.

Sonra, dört evlât babası. En küçüğü lisede, ondan önceki Hukuk öğrencisi, baştan ikinci İktisat Fakültesini tek takıntı ile bitirmiş... Ama en büyükleri olan kızı, Siyasal Bilgilerden mezun... O kadar da değil, içişleri Bakanlığında... O kadar da değil, müdür!

Salâhattin Kutlu İskenderun'da oturuyor... Zaten ömrü hep o çevrede geçmiş: Doğum yeri An-

SALÂHATTİN KUTLU

takya... Orada, Fransız işgaline karşı kalemi ile savaşmış: Yenigün, Atayolu, Kurtulan Yurt gazetelerinin başyazarlığını yaparak...

Yazarlık dışındaki mesleği, onun da öğretmenlik. Yıllarca Milli Eğitim Bakanlığı kadrosunda çalışmış. Ama, hırçın kalemi yüzünden, şöyle bir yere temel atıp yıllar boyu oturmak kısmet olmamış ona... Hiç şikâyetçi değil çıktıklarından: Evinde onu tükenmez sabrı, tükenmez iyiliği ve tükenmez sevgisi ile avutan bir eşi var!

Kendisine sordum:
— Kutlu, en çok neyi seversin?
— Aşk bir, meşk iki, dedi...

Kâğıdını karaborsadan sağlamak, dizgi ve baskı zorluklarına katlanmak suretiyle İskenderun'da aylık bir dergi çıkarıyordu: Palmiye.

Rahmetlinin son sözleri: «Dünya ne kadar güzelmiş... Onu hiç bu kadar güzel görmemiş-tim.» olmuştur.

Vatansever, iyi insan, değerli yazar Salâhattin Kutlu'nun anı kaybı, Akbaba için büyük acı olmuştur.

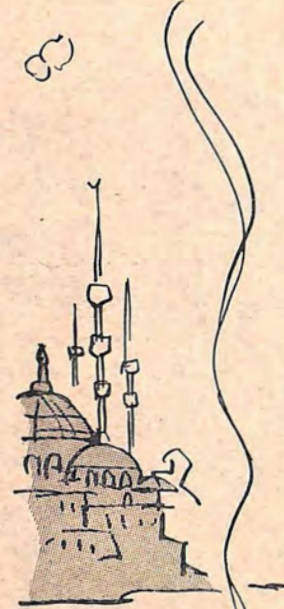
Şiirlerinden en beğendiğini istedim. Gönderdi. İşte:

GELİR

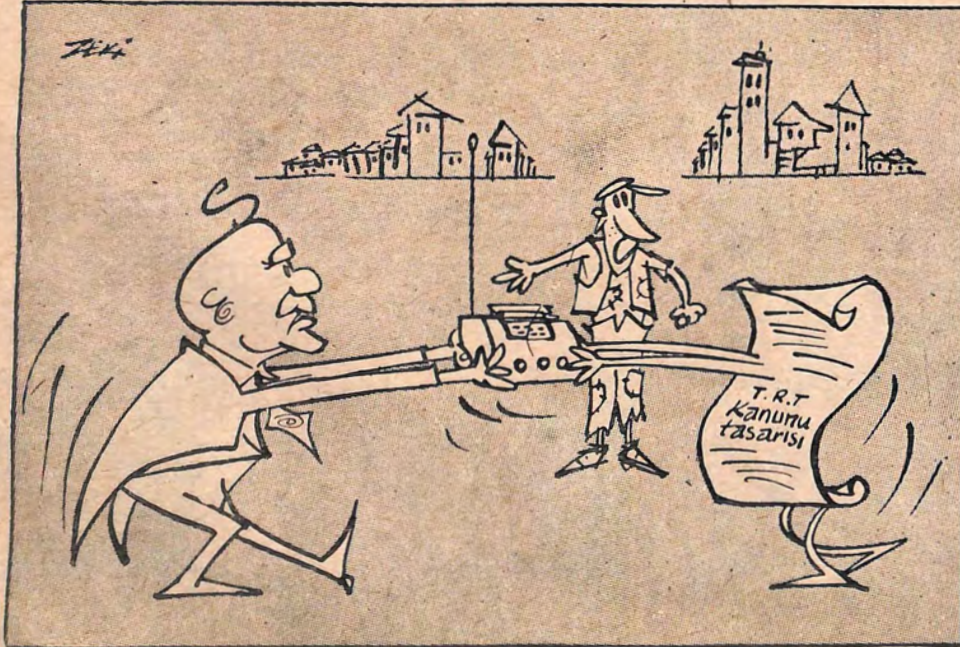
Her şeyin zamanı var,
Azıcık bekle gelir.
Kim demiş kalbi bahar
Bir tek çiçekle gelir.
Kızların bir kısmı var
Hayli emekle gelir,
Bir kısmı senden başka
Bir kaç yedekle gelir.
Sakın dula kapılma,
Çünkü bebekle gelir,
Üstelik hayâlinde
Eski erkekle gelir.
Kimi omuz başında
Bir mor benekle gelir.
Kimisi hafif tertip
Çimdiklemeyle gelir.
Bâzısı pervasızdır,
Kısa etekle gelir.
Kimisi gösteriş sever,
Yazın da kürkle gelir.
Kimisi çok nazlanmaz,
Bir «Gel» demekle gelir.
Bir kısmı gelir ama,
Fasit yürekle gelir.
Seni zengin sananlar,
Binbir dilekle gelir.
Sevenler, kıskananlar,
Kalın kötekle gelir.
Yaşlısı çenesinde,
Çift zemberekle gelir.
Kimi aşk kervanına,
Topal eşekle gelir.
Kimisi cenazene,
Hazır çelenkle gelir.
Hâslısı hepsi gelir;
O zaman da çehremiz,
Bilmem ne şekle gelir.

İstenmez böyle şaka,
Tövbeler olsun aşka!
Bize şaş, beşten başka,
Zarlar hepyek'le gelir!..

Her yıl sigaradan binlerce kişi
ölüyor. — Gazeteler —

CHP, TRT Kanunu tasarısına karşı direniyor. — Gazeteler —

— Birakin, verin radyomu yahu!..

— Heeey ahbap, at bi sigara!..

Gün Olur

Gün olur co ar da sevgi yazarsın,
Sevgiden nasipsiz çilcik kalemim!
Sivriltir ucunu yergi yazarsın,
Çuvaldız mı oldun dilcik kalemim?..

Gün olur dönersin a ktan deliye,
Görmeden dökersin dil sevgiliye,
Cânân yok gönlüne eziyet niye?
Kendine mi oldun çimdik kalemim?..

Gün olur kar yağar sıcak yazarsın,
Yaz gelir denize girmez yüzersin,
Jetin yok evreni düşte gezersin;
Seyyah mı oldun cücük kalemim?..

— Burasını çok seviyorum... Her nişanlanışında bir kere gelirim!

İNSANLIK HALİ

Karısına Mıstık ta
İlk kez nazık davrandı.
Ne yapsın, karanlıkta
Onu başkası sandı.

R. I.

— Biraz önce «İmdat» diye
— Evet ama, o biraz önceyd

★ Gürültüler fısıltıdan başlar.

★ Alçaklar kendilerini yük-
sekte tutarlar.

★ Her geçen yıl üniversite öğ-
rencilerinin sayısı artmaktadır.
Bu artışta, seneyi tekrarlayanla-
rın da payı hiç yabana atılma-
malıdır.

★ İki gömleğin varsa, birini
yakınına ver, yıkasın diye!

★ Parkeyi müdürün odasına
döşediler, parke de kendini bir
şey sandı!

★ Bıyık altından gülebilmek
için bıyık bırakanlara ne demeli!

★ Her başarısız şairden, eleş-
tirmen çıkar mı sandın!

★ Ömür boyunca çekiyoruz,
diye sızlanmaya, yalnız kantarla-
rın hakkı vardır.

BAHAR

Gün Olur

Gün olur görünce çıt belli kızı,
Sarar benliğini ince bir sızı,
Yazarsın ince bel üstüne yazı;
Ozan mı oldun kılçık kalemim?..

Gün olur gezersin âvâre kırdâ,
Görünce şalgamı kırâç bayırdâ,
Dersin ki: «Kuralım fabrika burda!..»
Mühendis mi oldun şimdik kalemim?..

Gün olur yazarsın havadan, sudan,
Sanırlar biri var seni korkutan,
Eğriyi yermezsen kendinden utan!
Belini hiç bükme dimdik kalemim!..

Samim AGAR

— Haydi sizi götüreyim...
— Eviniz yakın mı?..

BİR SARIŞINA

Ben biraz çapkındım
Sen biraz açık-saçık...
Belki de bu yüzden
Şimdi aramız açık!
R. I.

an sen miydin küçük hanım?

★ Toplantıda susmak için izin istemek gerekmez.

★ Cankurtaran arabasındaki hastanın hayatı, içindeki doktorun elindedir ama, doktorla hastanın hayatı şoförün elinde!

★ Uğur getirsin diye asılan nallar mutluluk getirseydi, beygirler dört defa daha mutlu olurlardı!

CEVAPSIZ SORULAR:

★ Arkalılar, bütün gün arka üstü mü yatarlar?

★ Umutlar neden ölürlər, açlıktan mı?

★ Tatlı ikramların sonu tuzlu mu olur?

★ Söz vere vere sözsüz kalınır mı?

★ Şairler, «ölümsüz» olmak için mi ölürlər?

RUZU!

AYNAYI ilk defa Fenikelilerin bulduğu sanılıyor. İlk insanlara gelince, onlar da akar sulara, ırmaklara, birbirlerinin gözlerine bakarak teselli bulmuşlardır her halde... Kişi kendini seyretilmeden duramaz çünkü. İnsan tabiatındaki çeşitli güzellikleri görüp de kendi güzelliğinin farkında olmasa ya çıldırır, ya hayvanlaşır muhakkak... Hele kadınlar bu konuda rekor kırarlar. Saatlerce aynayla konuşmaktan büyük bir zevk duyarlar. Sevdikleri erkekten bile daha fazla teslim ederler aynaya kendilerini. Bu durumda nasıldır;

«Her gün aynalar seyrederek vücudunu
Ha bir kere de ben seyretilsem, ne olur?
Aynayı benden çok seviyorsun anlaşılan
Yalnız beni sevdiğin yalan...»
diye sitem etmezsin. Ya da:
«Yalancısıdır aynalar, kır onları
Kendini benim aşık gözlerimde seyretil sen
Eğer gerçek güzelliğini görmek istersen...»
deyivermezsin.

Ama kadın bu, dinler mi hiç! Su içmeyi unuttur, aramaz da, yollarda bile vitrinlere ayna niyetine bakmadan geçemez. Şöyle bir karikatür görmüştüm: Çölde, kendilerini kurtarırlar erkek «Su» diye bağırırken, kadın «Ayna» diye bağırıyor... Ya, işte böyle! Ölümleri en sevdikleri eşyalarıyla gömmek âdet olsaydı, kadınlar yanlarında aynalarını ihmal etmezlerdi her halde. Aynanın karşısına geçince her şeyi öyle bir unuturlar ki, kıyamet kopsa haberleri olmaz. Orhan Veli boşuna mı demiş:

«Ne atom bombası
Ne Londra konferansı
Bir elinde cimbız
Bir elinde ayna
Umurunda mı dünya»
diye...

Ya çirkinlerin, boşboşuna aynada güzelliklerini aramasına ne denir? Gençliğimizde konuşan aynalar zamanla dilsizleşmeye başlarlar. Böylece yaşları ilerledikçe aynalarla teselli edemedikleri suratlarını boyalarla değiştirmeye çalışır kadınlar. Önceleri çok yakın bir dost sandıkları ayna gittikçe düşman gibi görünmeye başlar gözlerinde. Bütün suçu aynaya yüklerler. Oysa ayna ne kadar eskise gene de gerçeği göstermekte devam eder. Ama sen gel de bu gerçeği bunlara anlat. Ümit Yaşar'ın yazdığı şiirdeki gibi:

«Gençsin de bana
Güzelisin de
Dilini mi yuttun ayna»
diye aynaya yalvarmakta, ondan medet ummakta devam ederler. Hattâ Cahit Sıtkı Tarancı'nın «Otuzbeş yaş» şiirinde dediği gibi:

«Neden böyle düşman görürsünüz
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar»
diye sitem bile ederler aynaya.
Edebiyatçılar ayna ile çok ilgilenmişlerdir. Zaten meydana getirdikleri eserler de bir nevi, toplumun aynası demek değil midir? Ziya Paşa bir beytinde:

«Ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz
Şahsın görünür rütbe-i aklı, eserinde»
diye insanın gerçek aynasının söz değil yaptığı

ğı iş olduğunu belirtir. Halide Edib Adıvar bir romanının adını «Döner Ayna» koymuştur. Orhan Veli bir şiirinde sevgilisine «Aynada başka güzelsin» diye seslenir. Orhan Arıburnu bir aynacının ölümlünü şöyle anlatır:

«O Kapahçarsı'da

Ayna satardı

Ve bir gün öldü
Talih bu ya
Cenazesini kaldıran
Aynasızlardı»

Hele Ümit Yaşar aynalarla pek uğraşır. «Çirkin Kadınlar Sonatı» şiirinde:
«Balık bakıp ağladılar sessizce
Bütün aynalara uzaktan» diyerek çirkin kadınların mutsuzluğunu dile getirir. «Dev Aynası» şiirinde de gururlu kişilerle:
«Boşuna uğraşma
Büyüklüğünü göremezsin
Bu dünyada
Sana göre ayna yok» diye alay eder. «Dalgın Ayna» şiirinde sevgilisine:
«Gözlerin bende kalmış
Aynalarda seni gördüm» diye seslenir. «Erdam Aynası» şiirinde aynalaşır:
«Yüzüne bakıp bakıp gülme
Soyunup soyunup geçme karşına
Ben senin bildiğim aynalardan değilim.»

diyerek espi yapar.
Celâl Vardar «Delinin Zoru» şiirinde:
«Marifetin
Kusurun belli
Aynada aradığım ne
Deli»
deyiverir insanlara.
Gelin bir de bu konuda bir bayan şaire söz verelim...

AYNALAR

Aynalar aynalar
Bildim bileli yalan söylersiniz aynalar
Şimden geri yine söyleyeceksiniz
Bir an inanmış görünceğim
Ömrümün erdiği güne kadar
İnanmışımı zannedeceksiniz.

Dün kundaklı çocuğu yansıttı
Yüzünü
Bugün uzun saçlı kıızı
Süzersiniz.
Cümle güzelliğimi size vereceğim
Çirkinliğini görmeyeceksiniz.
Aynalar aynalar
Siz yalancı, siz düşman,
Lânetine tükürsün gözleriniz
Kaderimi çizdiniz ellerinizle
Her işiyan günde değişiyor yüzler

Zamanı çivili bakışla işaretlessek de
Olamıyoruz olumlu olamıyoruz
İşaretin yücüsü alındaki çizgiler

Aynalar aynalar

Gün gelir beş duyumun kudreti yiter
Siz yine genç, yine güzel, yine yalancı
İçimde zehirlenen bu çingen kahır
Üç günlük kekrek ömrüme
Tuz biber eker.

(Havva Çıkmazı)

Ayna yalnız şiirlerimize mi geçmiştir ya...
Aynalı türkülerimiz de vardır. İşte biri:
«Aynam düştü yerlere
Karıştı gazellere
Tabiatım kurusun
Bakarım güzellere»
İşte şu da «Aynalı» bir Çanakkale türküsü:
«Çanakkale içinde aynalı çarşı
Anne ben gidiyom düşmana karşı
Oof... Gençliğim evvahl!
Çanakkale içinde aynalı testi
Anneler babalar ümidi kesti
Oof... Gençliğim evvahl!»

Tasavvuf'a göre dünya Tanrının güzelliğini seyretilmek için meydana getirdiği bir aynadır. Bir nesnenin parlaklığını belirtmek için «Ayna gibi» deriz. Çok süslenelere de «Aynalı» sıfatına lâyık görürüz. Polis'in argo dilinde namı «Aynasız»dır. Herkesin ayrı bir kişiliği olduğunu «Aynaya bakan kendini görür» deyişiyle anlatırız. Gururlu kimselere «Kendini dev aynasında görüyor» diye çatırız. Kendini kapıp koyuveren, derbeder kimselere «Sen hiç aynaya bakmıyorsun galiba?» diye güleriz. Saçı sakalı uzun gezenlere, «Ne o, bugünlerde aynalarla dargımsın galiba?» der, takılırız. Kimi aşıklar sevgilileriyle ayna sayesinde haberleşirler. Aynalı çarşı, aynalı kavak, aynalı testi, aynalı köy... vardır. Çeşit çeşit ayna vardır, boy aynası, endam aynası, masa aynası, duvar aynası, el aynası, cep aynası... Bunlar hep birbirinin kopyasıdır, aynı görüntüyü yansıtır. Bir de insanı olduğundan daha başka gösteren aynalar vardır, oval, çukur, yuvarlak, eğri aynalar... Fizikte içbükey, dışbükey v.b. gibi adlarla adlandırılır bunlar. Bazı açık gözler panayırarda, lunaparklarda «Kahkaha Aynaları» diyerek bunları seyircilere parayla gösterirler, insanları bunlara baka baka kendilerini garip şekillerde gördüklerinden «Bu gördüğüm acaba ben miyim?» diye şüpheye düşerler önce, daha sonra da kahkahalarını tutamazlar...

Aynadan trafikte de faydalanılır. Taşıtların şoförleri ayna sayesinde arkadan gelen taşıtları kontrol ederek muhtemel kazaların önüne geçebilirler. Berberler de aynasız edemezler. Kimi insanların saçları dökülür, kafaları güneşte ayna gibi pırıl pırıl parırdır. Eskiden iffetinden şüpheye düşülen kadınlara ayna gösterirlermiş. Eğer kadın iftissizse ayna hemen buğulanıverirmiş... Yaa, işte böyle. Ayna deyip geçmeyin. Zaman olur ki hayatımızı değiştirirer küçük bir ayna, ya mutluktan uçurur, göklere çıkarır, ya da yanıp tutuşturur, yerin dibine geçirir bizi...

TATLI SERT AİLESİ

çizen: ZEKİ

Korkunç hakikat

Yılda 80.000 yeni gelin kaynanalar tarafından sokuluyor... Gelinler, Birleşmiş Milletlerden yardım istediler...

LE BON, (Telefona) — Dün Aşağı Şubert mahallesinde meydana çıkarılan vahşi bir cinayet nihayet kaynanaların bütün foyalarını meydana çıkarmış, gelinini dirdırı ile öldüren İzabel adındaki kaynana gelenlere hücum ederek deli numarası yapmıştır.

KOCAKARININ ZORUNA BAK — Roza adındaki gelininin güzelliğine bozulan ve oğlunu ayrı yattırmaya kalkan İzabel dün gece yarısı oğlunun fabrikada olmasından istifade ederek gelinine söylenmeye başlamış ve tazenin yatak odasına kaçmasına sebep

BUNA KIYILIR MI? — Ah Roza sen taze bir gelindin... Artık rahat uyu, çünkü kaynana zırlıtısı duymayacaksın... Terbiyesiz acuze, buna kuyılır mı?...

olmuştur. Fakat orada da gelini ne lisanen hücum eden kocakarı, dakikada bin beşyüz kelime konuşarak genç kadının sinirlerini harap etmiş ve Roza selâmeti kendini apartman boşluğuna atmakta bulmuştur... Fakat katil kaynana pencereden bile dirdıra devam etmiş, yakalandığı zaman polis mecburen kocakarının diline kilit vurmuştur...

BÜYÜK BAŞARI

Karikatüristimiz Celâl Bilek'in enternasyonal San Fernando karikatür yarışmasında birinci altın zerdali mükâfatını kazanmıştır... Aşağıda bu büyük eseri iftiharla takdim ediyoruz...

Yazısız

İŞTE ÖLDÜREN KAYNANA — Ne kadar nur yüzlü bir ihtiyar değil mi?... Ama bir ağzını açarsa anlırsınız...

BU KAÇINCI GELİN — Bu son olay korkunç bir istatistiği meydana çıkarmış, uzmanlar gelinlerin yüzde doksanınin kaynana zırlıtısından öldüğünü belirtmişlerdir... Bundan sonra mağ-larda bile kaynana zırlıtısı kullanmak yasak edilecektir...

DAVA CİNSİYETE DAYAN-YORMUŞ — Uzmanlar bu ezeli kaynana gelin rekabetinin cinsiyete dayandığını ve halledilemeyeceğini söylemişlerdir... Bu der-din mikrobik olması da ileri sürülen fikirler arasındadır...

ZARARI KOCA ÇEKİYOR — Birisi anası, öbürü karısı, iki kadın arasında kalan erkeklerden yüzde sekseni de kafayı fırtırp kendilerini meyhaneye atmaktadırlar... Halen meyhaneye düşen erkeklerin ekserisi bu tiplerdir... Kendilerine bir şey sorulduktahep ah çekmekte, arkasından pilâkiyle karışık dublelerini yudumlamaktadırlar... Bu durumdan en çok tabii ki meyhaneciler memnundur...

Şehir tiyatrosunda gişeler halâ kapalı Sanatçılar bilet alanı marizliyecekler.

Belediye ile Şehir Tiyatrosu sanatçıları arasındaki anlaşmazlık kronik bir hal almış ve sanatçılar aç ve bitkin greve devam etmişlerdir. Aşağıda sanatçıların bu husustaki fikirlerini veriyoruz:

SAİME SEVAL — Ne Belediye Reisi ne Vali bizi durduramaz... Oy-namıyacağız... Zaten bize oynanan oyunu prova etmekten vaktimiz yok... Belediyenin içindeki aktörler bizden kabiliyetli... Çıksın on-lar oynasınlar...

(Foto: Tezgel)

HADİ DÜN — Greve istemiyerek katıldım... Sahneye çıkmadığım için üzgünüm... Onun için Belediyeye alenen teessüf ederim... Perdeleri biz kendimiz kapattık... Kapatmasaydık içeri güneş geliyordu... Davamızda haklıyız... Roller dağıtılmıştır... Süflöre ihtiyacımız yoktur...

BEDİA MÜNASİP — Ah vallahi bu grev çok enteresan oldu... Hele bana grev sözcülüğünü verdikleri zaman ne diyeceğimi şaşırdım... Şimdi tiyatronun kapısı önünde oynuyoruz... Halk bizi biletsiz seyretmekten daha çok zevk duyuyor... İnat ettik greve devam edeceğiz... Belediye çatlasın

Eğlencelik

Suavi Süalp

SAYI: 1971 — YIL: 1969 * EĞEYE DOĞRU — DOĞRUYA EĞRİ *

BOYKOT VE İŞGALLERDEN SONRA... Toplum polisi toplu halde gezmiyecek.

İçişleri Bakanı Sükan'ın dâhiyane bir buluşu ile toplum polisine toplu halde gezmemeleri, en çok üçer üçer dolaşmaları, kumanyalarını çıkartmadan yemeleri emredilmiştir... Karar, işgal ve boykotların sonunda alınmış, talebeler toplum polisini tanıdığından bu çareye başvurulmuştur... Bu emirden sonra toplum polisi üçer üçer ayrılmış ve uygun adım şehre dağılmıştır... Ayrıca bunlara yeni kıyafetleri dağıtılmış ve toplum içinde tanınmamaları için lüzumlu aksesuar verilmiştir... Fakat ekip şefleri bu kıyafetlerin neler olduğunu herkesten saklamışlar, sorulan suallere yuvarlak ve dört köşe cevaplar vermişlerdir... Toplum polisi şefi Necati Copoğlu, şunları söylemiştir:

«— Toplum polisini bütün toplum tanıdı... Bilhassa üniversitele-rin hareketlerinde formalarını yüzünden rahat hareket edemiyoruz... Bundan sonra toplum polisinin kimler olduğunu çakana birer çikolata vereceğiz... Ayrıca imzalı bulana birer Anadol vereceğiz. Toplum polisi ikramiyeli olduktan sonra daha ilgi çekecektir... Çeşitlerimiz boldur... Telâşa kapılmamanızı hassaten rica ederim...»

Bu son buluşu ile İçişleri Bakanımızı tebrik etmek vazifemizdir... Avrupalıların yurdumuza birer uzman getirerek bu buluşu kopya edecekleri sanılmaktadır...

İŞTE YENİ KIYAFETLERİYLE — Kim demiş bunlar toplum polisi diye?... Fakat üçü de şu anda üniversitenin kantinindeler ve birden hademe numarasıyla yukarı çıkacaklar ve coplarını konuşturacaklar...

TENCEREMDEN

AŞIRI CEREYANLAR

Bu hususta ben de bir kaç satır yazacağım... Kimse mâni olamaz... Sağ, sol derken bu aşırı cereyanlardan hepimiz üşütüp hasta oluyoruz... Memlekette huzuru sağlayamazsak olmaz... Kim bunu yapacak beyler?... Eğer yapamıyacaksanız açıkça söyleyin biz yapalım... Kimin kime vurduğu belli değil... Paşa neden susuyor?... Demirel de el koymuyor... Unutmayın bu yıl seçim yılıdır... Oyumu kimseye vermem görürsünüz... Anarsiden bir şey çıkmaz... Bir Zop alın kutularda çeşitli hediyeler var... Son defa söylüyorum, ya bu cereyanı ke-sersiniz ya da elektrik faturasını ödemem... Hakikatlere artık gözümüzü açık bakalıyız, aksi halde ne olacağımı burada açıklarsam çok fena olur... Zararı ki-me?... Cevap istiyoruz... Yaaa... Ne haber?... Vatandaş rahatsızdır, acele doktor gönderilmesi rica olunur... Bilmem anlattırdı-bildim mi annadın mı?...
YELEKÇİ

Süleyman bey:
— Çok hastaysan, izin vereyim, git yarına kadar istirahat et, dedi.
Evet, çok iyi olacaktı. Bir an önce buradan uzaklaşmalıydı... Hem de dışarı çıktığında mektubu koyduğu yerden alarak... Ama, ama sabaha dek hep bu mektubun sonucuyla avunacağını düşünmemiş miydi?...
Remziye hanım, İlyas efendinin yanına yaklaşıp:
— Aspirin vereyim mi? diye sordu...

Onun elinden aspirin içmek... Aspirin değil zehir olmalı zehir. Ve İlyas efendi gözünü kırpmadan içmeli bu zehiri...

— Dur sana su da doldurayım?... Remziye hanım, suyu ve aspirini uzattı... İlyas efendi aspirini yutar-ken, Remziye hanım sordu:

— Kaldığın yer galiba muhafazah değil ki üşütüyorsun böyle, dedi.

İlyas efendi hiç seslenmiyordu... Belki biraz sonra mektubu açan Remziye hanım, İlyas efendiye kızacak, verdiği aspirini de, suyu da har-ram edecekti...

— Haydi haydi, git yat sen, dedi bardağı alırken...

— Hem arkamı iyice bastır yat, terle!...

İlyas efendi daireden dışarı adımını atamaz iyi olmuştu. İçin-de tarifi mümkün olmayan bir se-ving, bir heyecan vardı... Ne kadar da ilgi gösteriyordu kendisine. Dehri efendi hasta olacak, Süleyman bey hasta olacak, Yakup bey hasta olacak da onlara aspirin verecekti ha... Haydi aspirini de bırak, ken-di eliyle su verecekti ha!... Evet, Yakup beye dediği gibi, bu kız ken-disine özel bir ilgi gösteriyordu... Bu da olsa olsa, kendisini seviyor-du...

— Ah ah, neden şimdiye dek yan-dım kavruvdum da, bu mektup işini düşünemedim... Bak, ne kadar da çabuk neticelendi...

İlyas efendinin dünyasına göre, Remziye hanım mektubu okur oku-maz:

— Kalb kalbe karşıymış, diyecek-ti...

O gece hiç uyumadı İlyas efendi... Hep yarını, yarın sabahı düşünüyor-du... Bakalım Remziye hanım ken-disine ne şekilde davranacaktı? Ya kapıdan girer girmez:

— Alçak namussuz, diye üzerine çantasıyla hücum ederse?

O zaman işine de son verirdi... Belki de acırlar, gençler, çocuklar, bir halttır etmiş, tâyin edelim uzak bir yere anlasın hanyayı Konya'yı derlerdi. Aklına işin bu yönü gelin-ce bayağı korkmaya başladı...

«Hem babası... Forslu kişi, hatırlı kişi... Mütteahhit, yazlarını Şile'de, Ayvalık'ta, Abant'ta geçiren bir müteahhit. Onun bir tek sözüyle insanı sürerlerdi... Hem öyle böyle bir mesele de değildi bu, namus meselesiydi. Ne hakkı vardı İlyas efendi gibi küçük bir nüfus kâtibi par-çasının, koskoca zengin müteahhitin

İLYAS EFENDİ

MUZAFFER İZGÜ

kızı güzel Remziye'nin namusuyla oynamaya...

Bu korkuyla acele acele giyindi. Niyeti gidecek, olduğu gibi her şeyi Yakup beye anlatacaktı. Belki o bir akıl verirdi kendisine... Ya Yakup bey de kızsarsa?

«Vallahi dairede senin en çok be-nimle samimi olduğun herkes bi-liyor. Sonra benim için, bunun da parmağı var bu işte, onu da süre-lim gitsin derlerse, ben ne yaparım o kadar çocukla? Yok arkadaş yok, sana arkadaş dedikse, evimizden et, yuvamızdan et demedik... Haydi ba-kalım çek arabamı buradan, yarın ilk iş Remziye hanımından önce ben açacağım müdüre bu konuyu.»

Yakup beylerin evinin dibine var-mışken, geri döndü... Kafasının içi limon sıkılmış gibi hiçbir şey dü-şünmüyordu...

Tekrar eve geldi. Çatlayacak gibi ağrıyan başını soğuk suyun altına soktu... Yarım saat kadar bekledi, geçmedi. Sonra tekrar sokağa çıka-rak nöbetçi eczaneyi aradı. Hemen oracıkta eczanede iki aspirini ardar-da içti... Temiz hava ve aspirin bir parçacık başının ağrısını kesmişti...

Sabahleyin daireye giderken, ayak-ları âdeta geri geri gidiyordu. Yolda Remziye hanımla karşılaşmamak i-çin saat sekiz buçukta gitti masası-na oturdu. Dokuz buçukta Yakup bey geldi:

— Nasıl oldun bakalım, dedi. Suçlu suçlu cevap verdi:

— İyiceyim!...

— Sana, ıhlamurla limonu be-raber kaynat iç demeyi unuttuğum. Sen gittikten sonra aklıma geldi. Bizim evin bir numaralı ilâcıdır o.

İlyas efendi, başını önündeki def-tere eğdi...

Yakup bey:

— Dün sen gittikten sonra... de-yince,

Eli ayağı çözüldü İlyas efendinin... Kulağı hassas bir kişi olsa mutlaka karşından duyulurdu kalbinin güm-bürtüsü...

Yakup bey, önemsiz bir şeymiş gi-bi bahsediyordu:

— Seninki ne dedi biliyor musun?

«Remziye evet Remziye... Mutlaka mektubu söylemiştir...»

— Kimsesi yok bu İlyas efendi-nin. Acıyorum ona. Bir hasta falan olsa dökülür kahr, dedi...

— Ohh, diye derin bir nefes aldı İlyas efendi.

Yakup bey:

— Ne o, sıkıntın da mı var? diye sordu...

— Hayır yok!...

— Yok şayet varsa, onun da ilâcı var. Hani mercan köşkü olur ya, iş-te onu kaynat iç. Kalb çarpıntısına birebirdir... Yahu acıyor bu kız sa-na vallahi. Acıyor ama kulak asma ha! Böyleleri acırlar acırlar, sonra-dan da öyle tekme vururlar ki, at tepmiş dönersin. Gerçi heveslenme ama, pek de kötü kalbli bir kız de-ğil ha... Dün sana nasıl aspirin ver-di, su verdi...

İlyas efendi, bu konuşmalardan sonra, mektup yazışının çok isabet-li bir şey olduğunu düşünmeye baş-ladı tekrar... Oysa ki yine ne kadar korkmuştu? Kendini bırak, Yakup beyi bile başka yerlere tâyin ettir-mişti...

Saat on'a çeyrek kala Süleyman bey geldi. O da:

— Nasılsın bakalım? diye sordu...

İlyas efendi:

— Teşekkür ederim, dedi.

— Kâfir, içtin kızın elinden aspi-rini, iyi olmayıp da ne yapacaksın?

İlyas efendi, her zaman olduğu gibi, hiç gülmedi yine...

Saat tam on'da da Dehri efendi belini tuta tuta geldi. Kapıdan girer girmez:

— Ulmuşum rumatizma tam altı senedir, azmıştır bu yıl iyiden iyiye, dedi.

Sonra, İlyas efendiye döndü:

— Sen nasılsın bakalım delikanlı?

— Teşekkür ederim, iyiyim!...

— Gelmemiştir Remziye hanım?.. Süleyman bey:

— Seni bekliyordur, dedi. Sen gelmeden önce gelmeyi nezaketsizlik olarak kabul ediyor...

— Gelsin de aspirin isteyeceğim ondan...

Yakup bey:

— Çarşıda çok, dedi.

— Ama çarşıda Remziye hanımın gibisi yok...

— Avucunu yala! Kız burada kâ-tip mi, yoksa hastabakıcı mı?

— Bi aspirin yutturmak olan insan hastabakıcı olur?...

Yakup bey:

— Vallaha Dehri efendi, sen ben-den de, ondan da sağlamsın... Senin bir tek derdin var, o da kadınsız-lık... dedi.

— Ha bileydin şunu!...

— Biliyoruz, hiç bilmez olur mu-yuz?

— Bilirsiniz amma, bulmazsınız Dehri efendi amcamıza bir tane mu-nasibini...

— Bulacağız bulacağız, merak et-me!

— Mezarlıkta?

— Yok canım. Seni şu ömrünün son günlerinde bir kadın kucığında öldürmeye kararlıyız...

— Yuk be, ülmem ben daha...

— Alıştın kadınları öldürmeye...

— Ben derim unlara ülsünler?...

Hem kaç tane öldürdük be, topu to-pu bir tane. Geçen gün gazatada o-kudum, öldürmüş herif tam altı ta-ne... Aldığı kari boylamış öteki dün-yayı. Haçan şimdi dermiş ki, ölen kurtulup gider, olan bana oluyor, hepisine ayrı mesarif... Ölüsü ayrı mesarif, dirisi ayrı mesarif...

İçeriye müdür girdi... Aradan yıl-lar geçmiş olmasına rağmen, saygı-sından hiçbir şey kaybetmemişti İl-yas efendi Müdürlü görür görmez, ceketinin düğmesini ilikledi. Sanki kendisine bir şey denecekmiş gibi müdürünün yüzüne bakmaya başla-dı... Müdür:

— Remziye hanım gelmedi mi? diye sordu...

«Eyyvaah, hiç âdeti değildi müdür beyin Remziye hanımı sormak... A-caba söylemiş miydi?... Belki de kı-zın babası telefon etmişti müdür beye...»

İlyas efendinin kalbi yine şiddetle çarpmaya başladı...

— Gelince benim yanına gönde-rin, dedi...

«Tamam meselenin nasıl oldu-ğunu soracaktı. O diyecekti ki, ben o-na sadece bir aspirin verdim. Baş-ka bir şey yapmadım, hiçbir ilgi göstermedim müdür bey... Ama o tutmuş bana bu namussuzluğu yap-mış... Babama söyledim, babam küpüre bindi... Bakana telefon aç-a-cakım dedi, umum müdür arkadaş-ı bulacağım dedi... Vallahi böyle böy-le oldu müdür bey...»

«Demek öyle ha!... Vay namussuz İlyas vay! Elin namuslu aile kızla-rına mektup ha!... Ne yapalım şim-di onu Remziye hanım?...»

«Vallahi siz bilirsiniz efendim!»

«Hayır hayır, siz ne dersiniz onu yapacağım. İsterseniz meslekten ta-mamen atalım. İsterseniz sürelim... İsterseniz hapsedirelim... İsterseniz asa...»

— Yapamazlar, dedi İlyas efendi, o kadarını yapamazlar. İnsanı asa-mazlar...

Hademe Haydar kapıdan seslendi:

— İlyas efendi!...

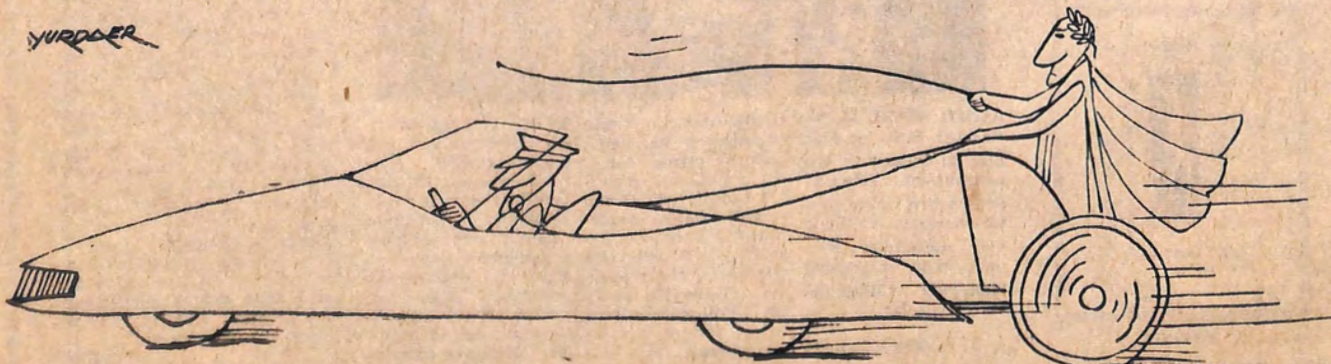
Yüreği hırp etti İlyas efendinin...

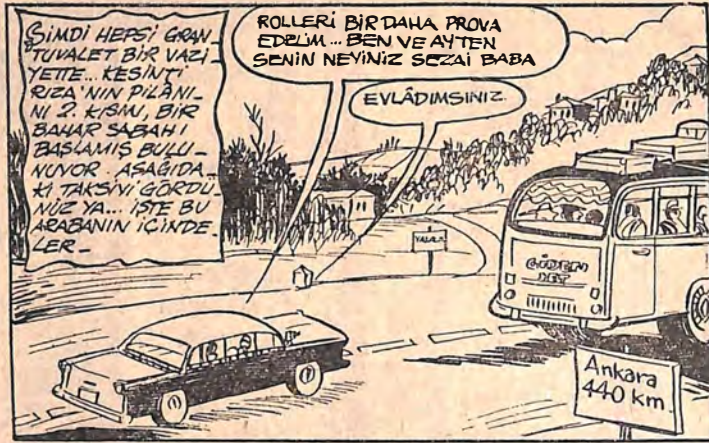
Sapsarı oldu benzi. Dizlerinin bağı çözüldü...

— Sizi müdür bey çağırıyor!...

«Müdür bey çağırıyor... Tamam işte!... Belki polisler de vardır ya-nında... Tutun şunu, tutun götürün. Namuslu bir aile kızına mektup yaz-mak neymiş görsün... Sonra Süley-man beye söyleyin, onu bu ay bord-roya da koymasın... Hapishanedeki insanın bordroda ne işi var?...»

(Devamı var)

PARKER
SUPER Quink
YIKANIR MAVİ

lekeleri kolayca çıkan
mürekkep

(İlanlık : 2151 — 71)

Sansız
Başarı
ve istikbalınız,
Türkiye Vakıflar
Bankasında
açtıracağınız
hesapla
Gerçekleşir.

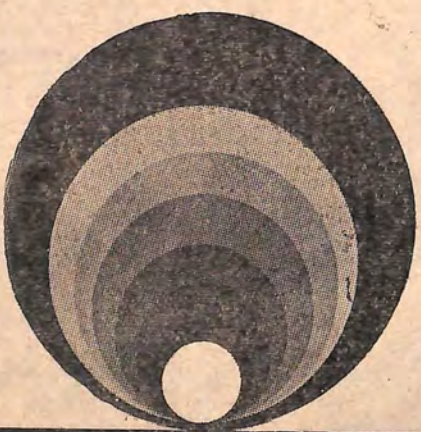

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

(Basın : 20519 - A - 60405 — 72)

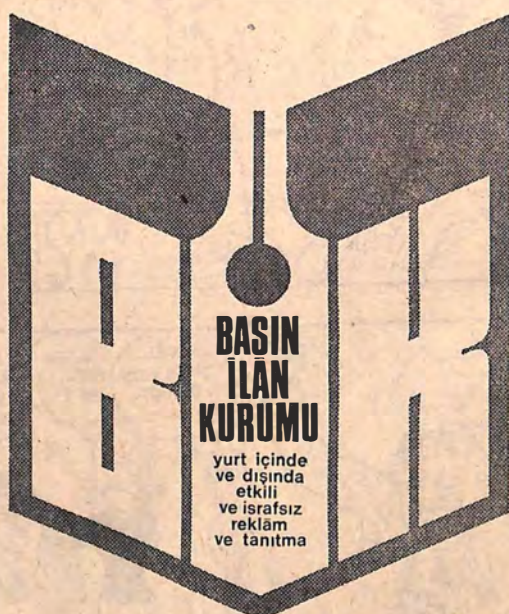
SAHİBİ : Ergin Ortaç	A K B A B A Haftalık Siyasî Mizah Mecmûası	İLÂN FİYATI : Kapak içi, san- timi 25 lira, iç sayfalar 40 liradır.
Yazı işlerini fiilen idare eden: Kadri Yurdatap	Dizildiği ve basıldığı yer: Akbaba Matbaası	İDARE YERİ : Divanyolu Klodfarer Caddesi, No. 8-10, Daire: 3. İstanbul
Sekreter: Selâmi M. Yurdatap	Telefon : 22 18 11	Bu gazete Basın ahlâk yasa- sına uymayı taahhüt etmiştir. Fiatı : 100 kuruştur.

**tasarruflarınızı en iyi
değerlendirebileceğiniz
banka**

**TÜRKİYE
EMLAK KREDİ BANKASI**

(Basın : 60193 - A - 20331 — 73)

**BASIN
İLAN
KURUMU**
yurt içinde
ve dışında
etkili
ve israftır
reklam
ve tanıtma

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır • Eski ve program hazırlanır
Objektif tavsiyelerde bulunulur • Tespit edilen programlar titizlikle
yürütülür.

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no. 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

(Basın : 60485 — 70)

PAZARTESİ

Bizimki kolay

Turistlerin karşılaştıkları güçlükleri gözönüne alan yetkililer emri verip, hazırlıklara başlamışlar: İstanbul polisi İngilizce öğrenecek!

Kim akıl ettiyse, buluşundan dolayı kutlarsınız kendini. Arnavutçadan Çerkesçeye; Fransızcadan, Arapçaya; Pomakçadana, Boşnakçaya; Çingenece, Kürtçeye kadar çeşitli diller konuşulan bir ülkede, bundan daha etkili bir karar alınmazdı!

Bu yıl İngilizce öğretiriz.

Gelecek yıl Almanca öğretiriz.

Sonra sırasıyla Fransızca öğretiriz, İtalyanca öğretiriz, İspanyolca öğretiriz.

Bir kere polislerimize de Türkçeyi unutturduk mu, millete anlaşılabilir için dışardan tercüman getirtiriz!

Dil bilmemek yüzünden, birbirimizle anlaşmada çektiğimiz sıkıntı yeter. Hiç değilse yabancıları sıkıntıdan kurtaralım brader!

SALI

Müziğin verilmiş sadakası...

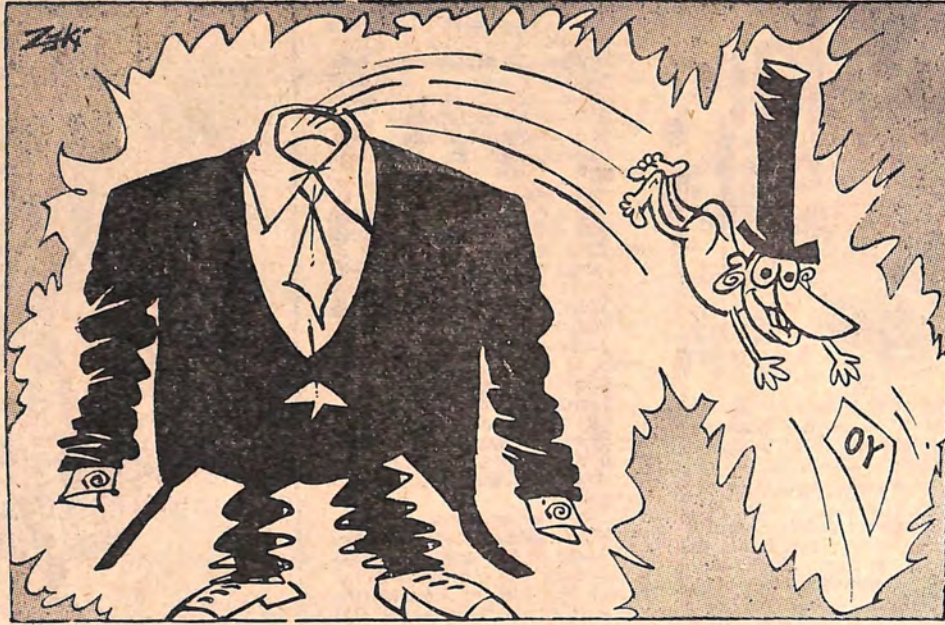
Yurdumuzu ziyaret eden ünlü kemancı Yahudi Menuhin, gazetecilerin bir sorusu üzerine şu cevabı vermiş: «Politikacılar müzisyen olsaydı, dünya bu hale gelmezdi.»

Haklısınız üstad. Ama sanırız müzik de zevkle dinlenemezdi. Çalışmasını bilsin bilmesin hepsi birer enstrüman kapardı, nota aynı olsa da herkes dilediğini çalardı. Ve «Müzik ruhun gıdasıdır» sözü defterden silinir, yerine «Müzik politikacı yaygarasıdır» denirdi.

ÇARŞAMBA

Arife'ye tarif...

Çalışmalar hakkında bilgi edinmek için Belediye Sarayında müdürleri toplayan Başbakan'a acı acı dert yanan Atabey, «Size TRT'yi şikâyet ediyorum. İstanbul Belediye Başkanını, İstanbulluların huzuruna çıkarılmıyor» demiş.

Yazısız

Yooo, azizim... Söze olmaz. Şikâyetinizi yazarak Belediyenin dilekçe servisine verirsiniz, sonucu öğrenmek için de bir kaç ay her Allahın günü Belediyeye gider, gelirsiniz. Bunu da biz mi size öğreteceğiz ya ni?

PERŞEMBE

Tut kelin perçeminden!

Yurt ve dünya sorunlarının kimini geri plâna atmış, kimine hiç yer vermemiş gazete. Birinci sayfanın tam göbeğinde kırmızı çizgilerle çerçevelediği büyük yere kocaman bir fotoğrafla, kendince en önemli haberi koymuş. Aslına yaklaşan büyüklükteki fotoğrafında «Dur» der gibilerden ellerini uzatmış, mutluluk taştan bir yüzle gülüyor pehlivan yapılı adam.

Gazete sayfasına geçecek değer de ne yapmıştı acaba? Rezalet mi çıkarmıştı? Adam mı vurmuştu? Yol kesip onu bunu mu soymuştu?

Meğer hiçbirisi değilmiş. Dört karılı, otuzüç çocuklu bir «Özel teşebbüs» müş. «Hedefim on karı almak, yüz çocuk yapmaktır. Yeter ki Başbakan desteklesin, bana biraz toprak versin» diyormuş.

Her halde Başbakan adamcağızın istediği toprağı verirse bizim özel teşebbüs buraya bir fabrika dikecek ve kalkınma çabamızda üstüne dü-

şen görevi yerine getirmek için hemen seri imalâta geçecek.

«Nüfus plânlaması» diye bar bar bağıryormuş uzmanlar. Umurunda değil adamın!

«Doğum kontrolü» diye yırtınıyormuş eloğlu. Kime ne? Kafasına koymuş bir kere. İlle on karı alacak ve bu vatana yüz çocuk yapacak! Sonrası belli: Yüz çocuğun kıyındaki pantolda yüz yama, ver elini Almanya!

CUMA

Bir terslik var ya

Baskı kanunlarının, memlekete polis rejimini getireceğini söyleyen CHP. sözcüsüne Mecliste cevap veren GP'li Fehmi Alpaslan, «Türkiye'de namuslu insanların polisten korkması için bir sebep yoktur» demiş.

Sebepler yok da, bize sorarsanız bu işte biraz karışıklık var. Polis mi namuslularla namussuzları ayırma da güçlük çekiyor vatandaş mı kendini polise tanıtmamasını bilmiyor anlayamadık gitti.

Bir bakıyorsanız polisle öğrenciler kapışmış, bir bakıyorsanız polis olayla ilgili bulunmayanların yakasına yapışmış!

Kasit yok tabii. Sadece dalgınlık var. Öyle bir piyango ki, vurduğu yeri yakar!

CUMARTESİ

Kader birliği

Roma Belediyesiyle İstanbul Belediyesi iki arkadaş değil, sanki ikiz kardeş. Yokluktan çöplüğe, pahalıktan düzensizliğe birbirlerinin aynı. Hepsi bundan ibaret olsa yine iyi. Roma'yı fareler mi istilâ eder? Aradan 24 saat geçmeden bizimkiler de İstanbul'u köpeklerin istilâ ettiğini müjdeler. Onlar, belediye borçlarının ödenemeyecek kadar çoğaldığını mı duyurur? Bizimkiler, telefonların kesildiğini, memur maaşlarını veremediğini, Etibank'a olan borcu ödeyemeye şehrin elektriksiz kalacağını bildirmeye koyulur.

İşte birbirlerine nisbet yaparcasına iki haber daha:

Roma Belediyesi iflâs etti!

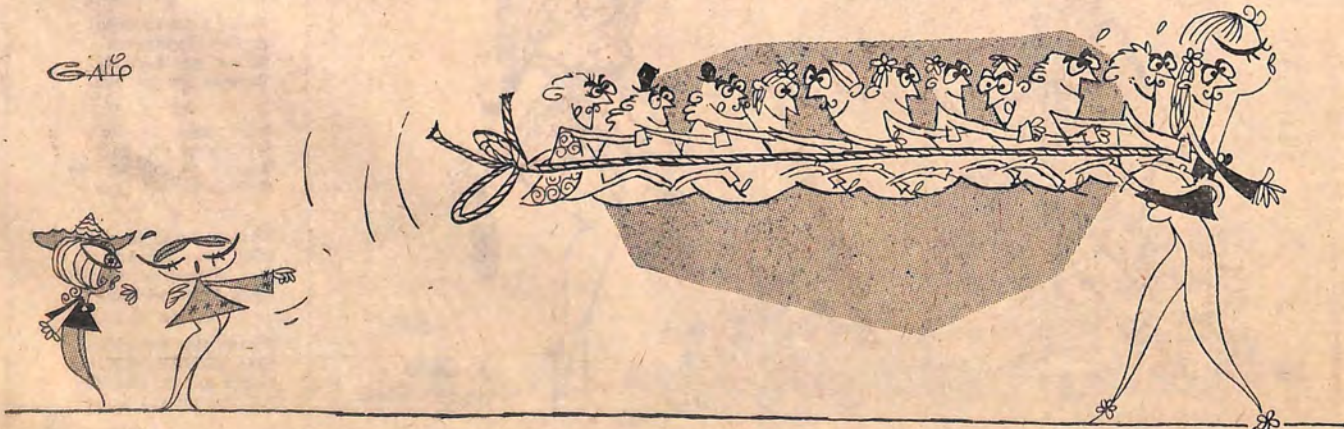
İstanbul'un benzini bitti!

PAZAR

Zamanıdır

Samandağ'a bağlı bir köyün halkı toptan sağır ve dilsiz olmuş.

Zamanıdır. Her halde sağırhlıkları, seçim konuşmalarının ölçsüz bir seviyeye ulaşmasından; dilsizlikleri, Anayasa Nizamını Koruma Kanunu tasarısının Meclislerde dolaşmasından!...

— Erkekleri nasıl da kendisine bağlamasını biliyor!..

Kuşlar gibi

ÇEVİREN:

Süheylâ AYKUT

GERVAİS ile Richard can eğer iki arkadaşlar. Üstelik bekârdılar ve bu sultanlığın sefasını birlikte sürüyorlardı.

Sevgilileri vardı. Gervais'inki yuvarlak hatlı, dolgun vücutlu, bütün erkek bakışlarını kendine çeken şirin Gisele; Richard'inki ince uzun, dokunsan kırılacak hissini veren Lidya idi. Gisele entelektüel bir kız değildi. Öyle görünmek de istemezdi. Sadece çok güzel yemek pişirirdi, o kadar. Sosyetik ve entelektüel bir çevrenin insanı olan Gervais, ruhen uyuşamadıkları halde haftanın iki gecesini onun evinde geçirerek, kendine güzel bir ziyafet çekirdi. Önce alabildiğine yer, sonra bu ateşli dilberle sevişirdi.

Richard'ın sevgilisi Lidya ise fizikman olduğu kadar moralman da Gisele'in tam aksiydi. İyi yemek pişiremiyordu ama, sanattan anlıyordu, sosyetenin hoşlanıyordu, giyiminden makyajına varınca kadar her şeye dikkat ediyordu. Gervais için için onu arzuluyor, böyle bir kadınla yaşamının vereceği zevki hesaplayarak, Richard'a gıpta ediyordu.

Zaman zaman kıskançlığını açığa vuran söz ve davranışları da oluyordu:

— Ne kadar heyecan verici bir sevgiliye sahipsin, diyordu Richard'a.

— Yok canım, diyordu arkadaşı. Gisele'in eline su dökemez!

— Haydi canım, bırak mübâlağayı... Gisele etli canlı bir kadındır ama, dünyadan haberi yoktur. Lidya'daki incelik, zerafet onda olsa...

Gerçekten Lidya nazlı, ince, porselen bir vazo hissini uyandırıyor-

du insanda. Bir sanatkar inceliğiyle yüzünü boyuyor, büyük bir zevkle giyiniyordu.

Bir akşam, iki arkadaş iyice kafaları çekmiş, şuradan buradan konuşuyorlardı. Gisele'in yuvarlak hatları uykularını kaçırarak Richard:

— Kafes değiştirmek, kuşları mutlu kılar mı, dedi. Bu sözü işittin mi hiç?

Gervais başını salladı.

— Tamam öyleyse... Lidya senin gözünde erişilmez bir varlık değil mi? İnce, zevkli...

— Evet. Sen öyle bulmuyor musun?

— Onunla bir gün olsun yaşamak ister miydin?

— Kızmazsan söyleyeyim: Hem de nasıl...

— Neden kızayım? Ne ben Lidya'yla evliyim, ne sen Gisele'yle... Üstelik iklimizin de evlenmeye hiç niyeti yok. O halde neden kuşların mutlu olmak için özlediklerini biz yapmayalım? Neden kafes değiştirmeyelim?

İki dost ertesi hafta planlarını yürürlüğe koydular. Kadınlar birbirlerini tanımadıkları için, iş daha da kolaylaşıyordu. O gece Lidya ile buluşacak olan Richard'ın yerine Gervais gitti, Gisele'yle buluşacak olan Gervais'in yerine Richard...

Gervais, arkadaşının önemli bir iş için taşraya çağrıldığını söyleyince, içini çeken Lidya:

— Ne aksilik! dedi. Bu gece, yemeğimizi şehrin en lüks lokantasında yiyecektik.

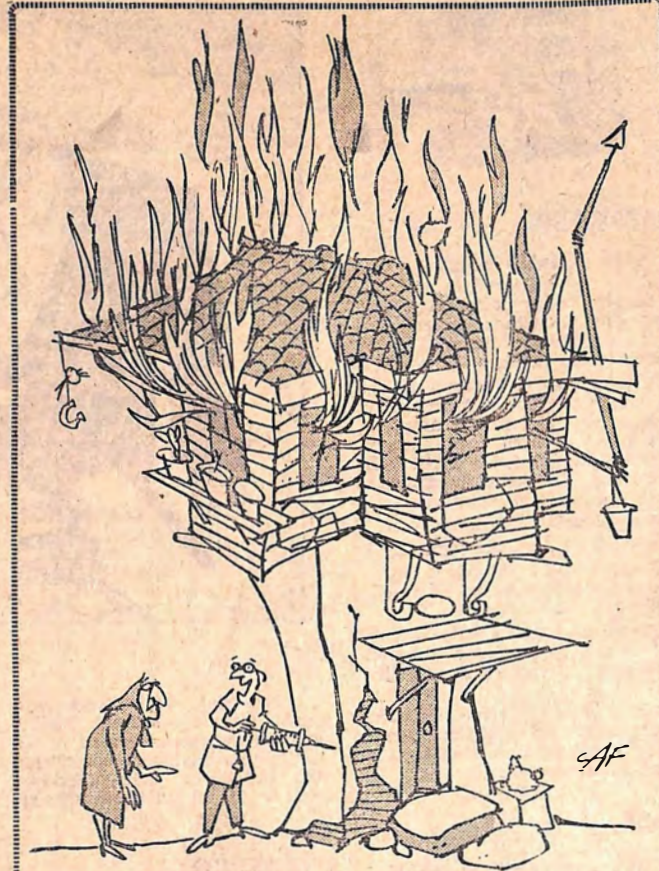
— Richard bahsetmişti bana, dedi Gervais. Arzu ederseniz size arkadaşlık etmeme de izin vermişti.

— Peki öyleyse, gidelim.

Gervais, Lidya'yı çok arzu etmişti ama, lokantadan çıkarken ödediği hesap yüzünden aklı başından gitmişti! Üstelik, hiç de güzel olmayan yemekleri güçlüklerle yutarken, geceyi kendi sevgilisiyle geçirecek olan arkadaşının nefis yemekleri yutuşturduğunu düşündükçe kıskançlıktan çıldırıyordu!

Lokantadan çıktıktan sonra, bir otele gittiler. Ama, yine en pahalı otelelerinden birini seçmişti namussuz kadın. Gervais her gittikleri yerde hem yürekli yağlarını eriten hesabı ödüyordu, hem de kendi kendine: «Eee, böyle kukla gibi bir kadın, kendini kaldırım kenarlarında teslim etmez a» diye söyleniyordu.

Büyük bir heyecanla girdiği otel odasında umduğunu bulamadı Ger-

Doktor — Hiç merak etme hanım, ateşini şimdi düşürürüm!

vais. Lidya makyajının bozulmasından korkarak, bir heykel soğukluğuyla sevişiyordu. Aman Yârabbi! Uğrunda eriyip bittiği, her hali ile kendi sevgilisinden üstün gördüğü erişilmez kadın bu muydu? Soydukları şaşkınlığı arttı. Gösterişten başka hiçbir şeyi olmayan kadın, bütün soğukluğuyla çıplak karşıındaydı işte!

Büyük bir hayâl kırıklığı içinde ayrıldılar. Richard ne yapmıştı acaba? Ertesi sabah kendi ne kadar kederliyse, Richard o kadar neşeliydi:

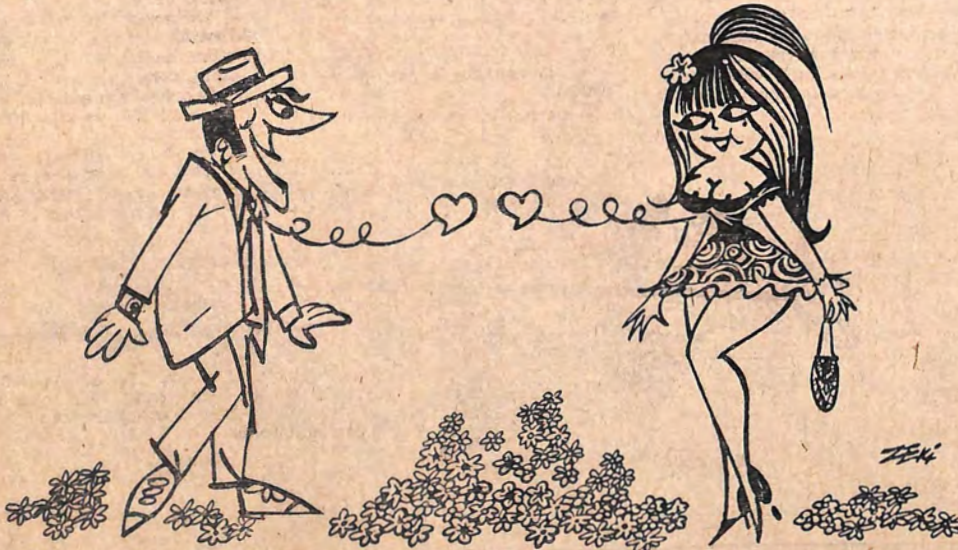
— Nasıl, Lidya hâlâ sence güzel mi dostum? diye sordu Gervais'e. Fakat senin küçük Gisele bir harika dostum! Gülmesi, konuşması, hele hele yemeğiyle sevişmesi yok mu, unutulur gibi değil! Nasıl, kafes değiştirmeye oyununu tekrarlayalım mı?

Acı acı başını sallayan Gervais:

— Yok dostum yok, dedi. İnsan bir kere kandırılır. En iyisi, her kuş kendi kafesinde kalsın!

Leopold Massiera'dan

Süheylâ AYKUT

«Nisan - Mayıs ayları, gevşer gönül yarıları!..»

Gül bana

Çıtı pıtı sevgilim
Biraz şöyle gel bana
Başkaları inan ki
Yedi göbek el bana

★

Sanki hilâl kaşların
İncidir gözyaşların
Sırma gibi saçların
Versene bir tel bana

★

İçim yanar nâr ile
Senin gibi yâr ile
Bağrım söndür kar ile
Nefesin de yel bana

★

Senden başka kimim var?
Düşünsene güzel yâr...
Her kelimen bir rüzgâr,
Yürüyüşün sel bana

★

Siyami'yim bil gülüm
Gece gündüz gel gülüm
Gonca gülüm, al gülüm
Ne olursun gül bana!...

SIYAMI ÖZEL

MİLLETLER GÜLÜYOR

— Korkuyorum Poool!!
— Be.. be... ben del..

Hayret

Köylü, atı ve köpeği ile eve dönmüştü.

— Eve dönmek güzel şey, dedi at.

Atın söylediklerini duyan köylü:

— Bir atın konuştuğunu ilk defa duyuyorum! diye bağırıldı.

— Yaa, dedi köpek. Ben de ilk defa duyuyorum!

Belli

Çoktandır görüşmemişlerdi. Karşılaşınca ikisi de bayağı sevindi. Hal hatır faslından sonra, nereden gelip nereye gittiklerini soruştular.

— Güzelleştirme enstitüsünden dönüyorum, dedi biri.

Beriki, arkadaşım tepeden tırnağa süzüp sordu:

— Enstitü kapalı mıydı?

Öğüt

Çölün kavurucu sıcaklığı için de araba sürüyordu. Bir benzin istasyonunun önünden geçerken şu levhayı okudu: «Buradan benzin almayı unutmayınız. Zira bundan sonra rastlayacağınız istasyonlar, sadece serap olacaktır!»

Bahis

Arkadaşını yüzü gözü mosmor görünce sordu:

— Hayrola, kazaya falan mı uğradın?

— Yok canım, dedi beriki. Biriyle bahse girdim.

— Ne bahsine?

— Yumruğuma dayanırsan 500 frank veririm dedi.

— Kabul ettin mi?

— Bir yumruğa beşyüz frank... Kabul ettim.

— Eee, bir yumrukta mı bu hale geldin ?

— Yok birader. Bir yumruk vurdu, beş yüz frankı verdi... Sonra parayı geri alabilmek için de imanımı gevrettim!

Sonuç

Söyle bir soru atılmıştı ortaya:
— Batan geminin yolcularından bir genç kızla iki erkek ıssız bir adaya çıkıp, kurtarılabilecekleri günü beklemek zorunda kalsalar ne olur?

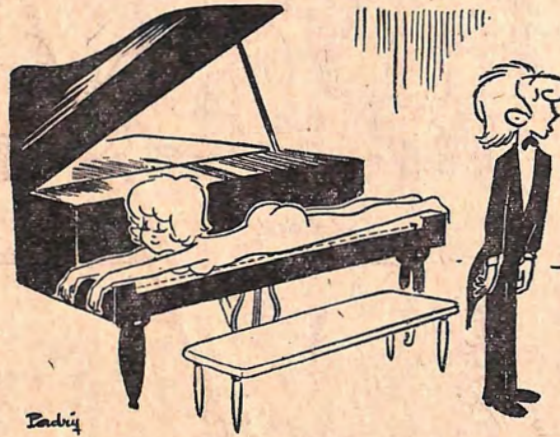
Cevaplar içinde en ilginçiydi:

— Erkekler İspanyolsa, muhakkak biri diğerini öldürür. İtalyansa, kız birine taktırır. İngilizse, her iki centilmen de kıza takdim edilmelerini beklerler. Amerikalıysa, işlerinden bahsetmeyi diğer şeylere tercih ederler. Fransız iseler delikanlılar işi tatlıya bağlarlar, vakit geçirmekten sevmeye bakarlar!

Teselli

İlk defa at yarışlarına giden yaşlı kız, dostlarının tavsiye ettiği at üzerine bin frank koydu, kaybetti. İkinci binliği başka bir ata oynadı, yine kaybetti. Üçüncü binliği de kaybedince:

— Kazansaydım, asıl üzüntü o zaman başlayacaktı, dedi yakınlarına. Zira bahçemiz o kadar küçük ki, köpeğimizi barındıramıyoruz. O küçükçüğe yere atı da getirdik mi ne yaparız?

— Şimdi size «Çıplak dağda bir gece» parçasını çalacağım!..

B L Ö F

İki Tektaşlı poker oynuyordu. Biri, üç kart istedi. Diğeri de üç kart aldı. Biri:

— Beş pot! dedi.

Diğeri on pot sürdü ortaya.

— Rest! dedi ilki.

Arkadaşı resti gördü.

— Aç bakalım kâğıtları, dedi.

Neyin var?

Beriki üzgün:

— Bir şey yok birader, dedi.

Blöf yapmıştı. Surat olarak topu topu iki ruam var.

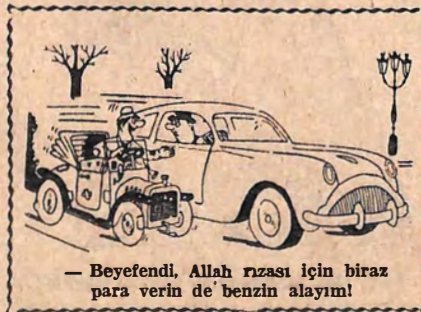
— Bende de iki ruam... Başka?..

— İki dokuzlu ile bir de sekizli...

— Benimkler de aynı.

— Peki, ne yapacağız?

— Hiç, dedi. Bakmana iş kurmaya kaldı. Kimin kazandığını tabanca ile tesbit edeceğiz!

— Beyefendi, Allah rızası için biraz para verin de benzin alalım!

— Siz hep böyle yarı çıplak mı dolaşırsınız?..
— Ne yapayım, vakitten kazanmak lazım!..

İhbar

Suluk soluğa karakola girip komiserin karşısına dikilen adam:

— Dürüst bir vatandaş olarak, kilisenin arkasındaki sokakta yarım saate kadar kanlı bir kavga çıkacağımı duyururum dedi.

Komiser serin kanlılıkla cevap verdi:

— Biliyorum mösyö... Bir saat önce, rakibiniz gerekli uyarıyı yapmıştı.

Kurtuluş

Karısını öldüren adama, otuz yıl ağır hapis cezası verilmişti. Kısa bir süre sonra hastalanan mahkûmu muayene eden cezaevi doktoru:

— Müjdemî isterim, dedi. Eminim henüz birinci yılınızı dahi doldurmadan cezaevi hayatınız son bulacak ve adalet, sizden yirmidokuz yıl alacaklı kalacak!

Sen de mi?

Kadın, kocasına:

— Evlenmemizin yirmi beşinci yıldönümü için bir hediye aldım sevgilim, dedi.

Mutlu koca:

— Çok nazıksın şekerim, diye cevap verdi. Ben de sana bir hediye almıştım.

Kadın sevinçli bir çığlık attı:

— Bana mı? Eh, şans dediğin bu kadar olur hani... Bir günde iki hediye sahibi oldum!

Dekoltenin hikmeti

Çocuk, arkadaşına sordu:

— Dekoltenin ne demek olduğunu biliyor musun?

— Elbette biliyorum, dedi arkadaş. Bak, bir örnekle anlatayım sana: Benim iki ablam var. Biri dekoltesi sayesinde koca buldu, diğeri anjini oldu!

Soru

Yanardağ, yakınındaki dağa şöyle söyledi:

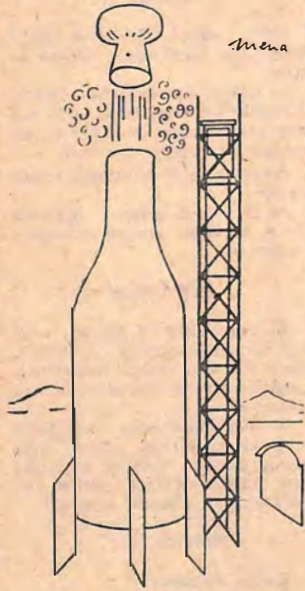
— Dumanım siz rahatlatmıyor ya a-zizem?

Dünya Karika- türleri

— ERKEK — UYUMAK MI İSTİYORSUN?
KADIN — HAYIR, YATMAK!!

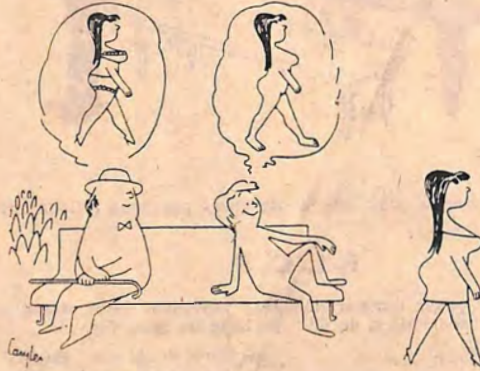

YAZISIZ

YAZISIZ

— ŞAPKA İSTEMEZ ...
TOPLUM ÇIPLAKLIK İSTİYOR !!

YAZISIZ

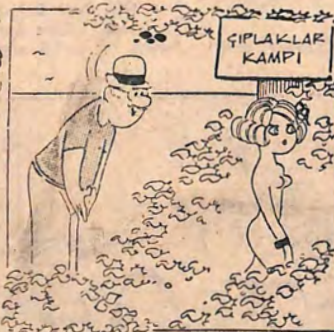
YAZISIZ

— SİZİNGİBİ HANIMLA-
RA BAYILIRIM ...

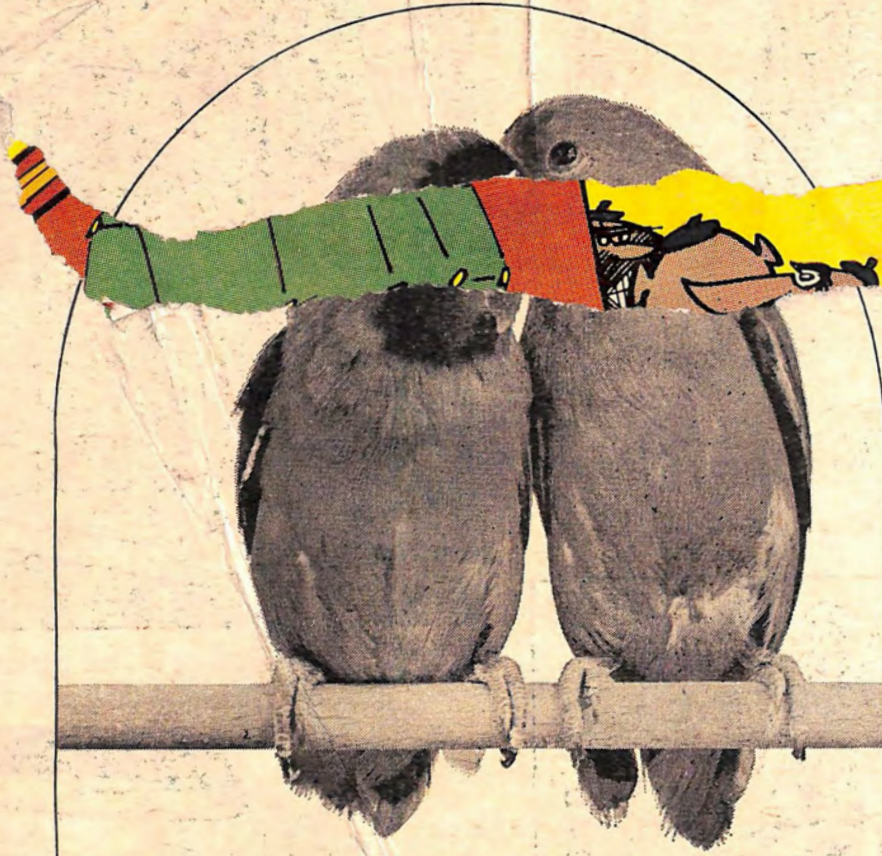
... AÇIK, SAMİMİ
VE ...

... HİÇ BİR ŞEYİNİ SAKLAMAYAN!!

— BUGÜN BAŞKA HASTAYA BAKMI-
YACAĞIM ... ONUN İÇİN HİÇ ACELE
ETMEYİN !!

FÂSİT DAİRE !

**...DEVAMINI
BİR YUVA
TAMAMLIYACAKTIR...**

AKBANK Saadetinizin devamı dileği ile küçük
tasarruflarınızın karşılığında size bu yıl da

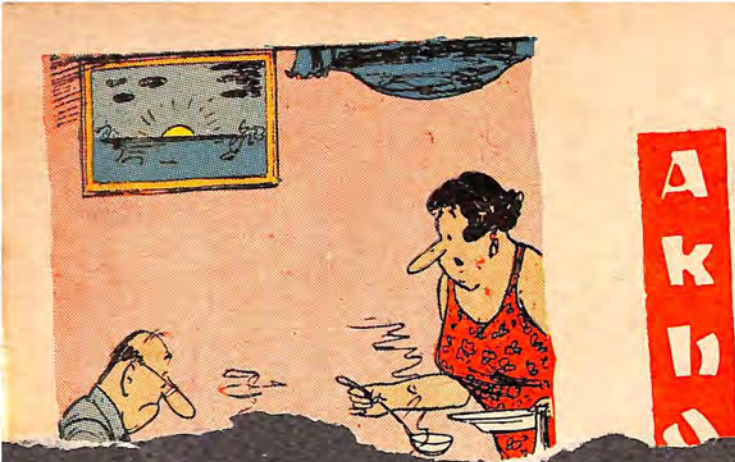
HEPSİ KALORİFERLİ TAM KONFORLU

50
**APARTMAN
DAİRESİ**

ve ayrıca zengin para ikramiyeleri veriyor.

AKBANK

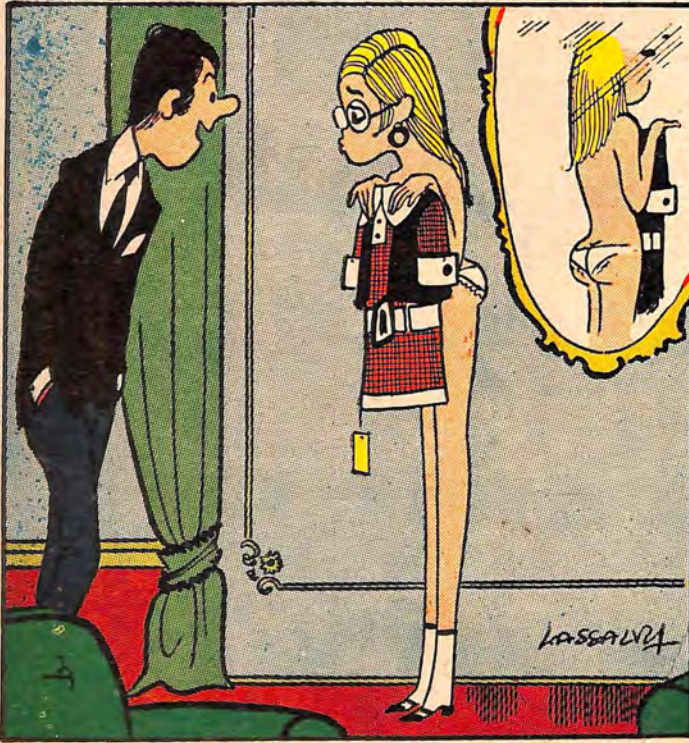
(Ak. : 74)

— SAÇ DEĞİL CANIM, TAKMA KİRPİKLERİM !.

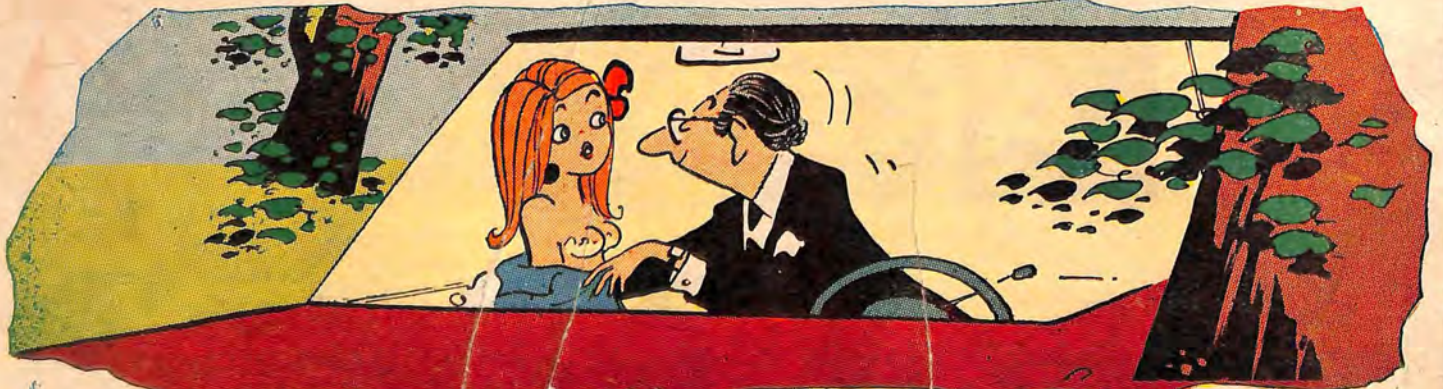
— BAHAR BAYRAMIN KUTLU OLSUN SEVGİLİM !..

— Hİİİİ MİNİ MİNİNE BAYILDIM DOĞRUSU !.

— DOZU BİRAZ ARTTIR , HENÜZ TAMAMIYLA BAYILMAMIŞ !.

— NE ZAMANDAN BERİ HASTALARINIZI ARABADA MUAYENE EDİYORSUNUZ DOKTOR BEY ?.